سبيل
الكل في سبيل الحق

Sebil

herşey hak için

Siyasi, edebi, tarihi haftalık gazete ● 25 Şubat 1977
Sahibi ve Başyazarı: Kadir Mısıroğlu ● 7 R. Evvel 1397
Vilâyet Han Kat: 3 Nu: 204 Cağaloğlu — İSTANBUL

SAYI: 61 / BEŞ LİRA / BİR DM.

EN BÜYÜK FAİZCİ KARARGÂH KASASININ KAPAĞINI AÇIYORUZ

Hariciye'de mason tahakkümü!..

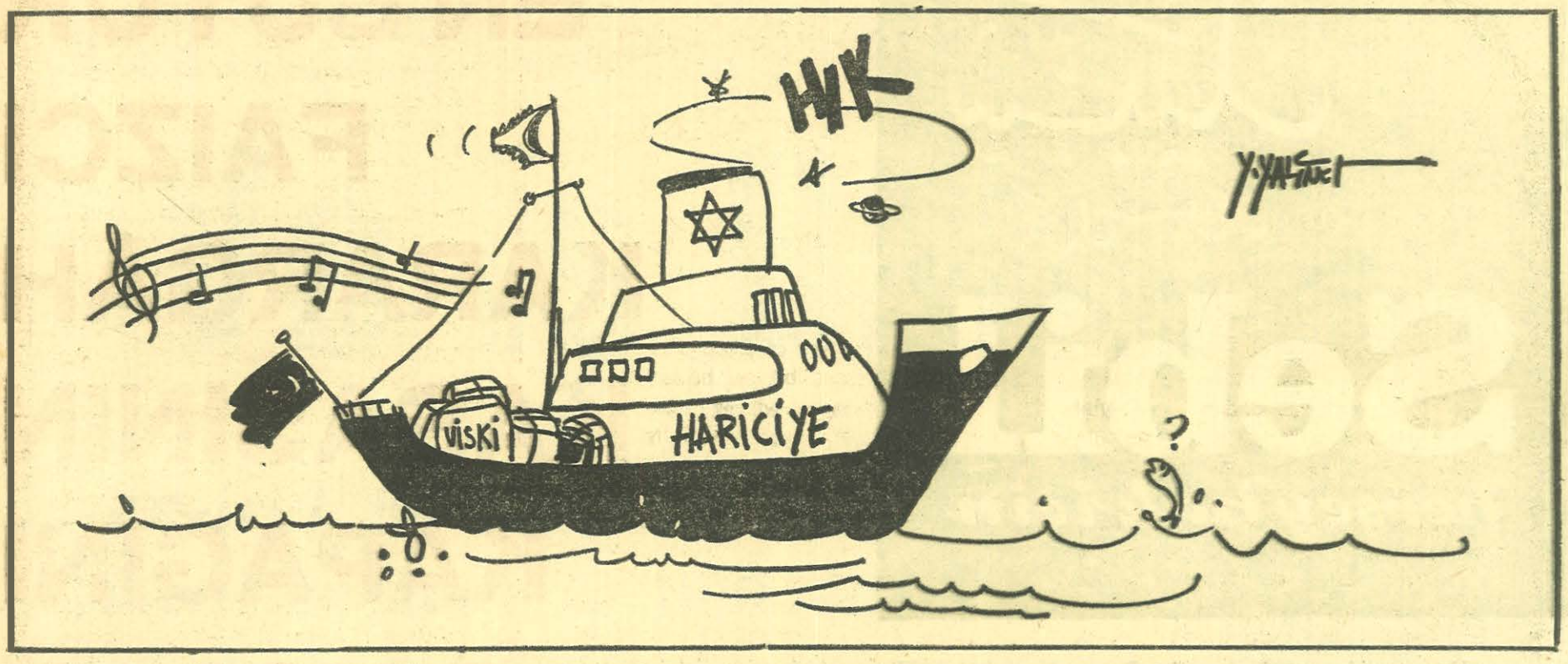

SELÂM

Kedicilik

Şu CHP bir garip parti; geçmişi kurcaladığında ortalık yere dökülenler bir tarafa, bu sırada «yeni» yaftası ile takdim edilen halliyle de tepeden tırnağa hilkat garibesi... Hangi tarafından baksanız bir acaiblik, sayın ki, kıl bıyıklı Pikasso boyaması levha!

Geçenlerde Babıali Pravdası'nda biri CHP hesabına güya «özeleştiri» yapmış. Aynen sirkatin söyler gibi yazmış. Diyor ki, işte seçimler yaklaştı, aday adayları daha şimdiden köy köy geziyor ama bunların çoğu, solculuk için «burnu kanamamış» kimseler. Para-pul servet sahibi. Bunlardan kazanan olursa CHP'nin vay haline!.. Ve CHP'li koltuk sevdalılarının sıfatlarını sayarken bunlar arasında «geniş olanaklarla yurtdışında eğitim yapmış olanlar»dan da bahisle, «eğer» diyor, «bunlar sandıktan çıkarsa halka değil, kendi çıkarlarına hizmet eder!» (Meraklısı Cumhuriyet gazetesinin 17.2.77 tarihli nüshasının 2. sahifesine bakabilir)

İşte üç aşağı beş yukarı böyle diyor. Ve bu meyanda biçare, CHP'nin el'an «geniş olanaklarla yurtdışında eğitim görmüş» bir Ecevit'in, Robert Kolejli Ecevit'in idaresinde olduğunu unutuyor...

(Robert Kolej dedim, aklıma düştü, okuyucularıma şimdiden ifade edeyim ki, gelecek sayımızda size bir vesika sunacağım. «Amerikancılık» vesikası... CHP milletvekilinin amerikancılık vesikası ki, görürse eğer Süleyman Bey bile «Ben bu kadar olamadım» diye küçük dilini yutar!)

den numuneler veriyorduk.

Demirel demiş ki, «Burjuvadan halkçı olmaz!» Doğru söylemiş. Fakat «halkçı» olmaz ama, pekâlâ komünist olur. Marks bir küçük burjuva, Engels ise «büyük burjuva» idi. Demirel'in yerinde olsaydım, Ecevit'in gözlerinin içine baka baka şöyle derdim:

— Burjuvadan halkçı olmaz ama komünist olur!..

Nedir burjuvalık?.. Türkçesi şehirlilik.. Ancak, bir kefere tabiri olan bu tabirin asıl mahiyeti halkçası şu: «Bir eli yağda bir eli balda, yediği ardında yiyemediği önünde gravatlılar!..»

Böylesi tiplerden memleketimiz içinde milyonlarcası türedi. Çilesiz ve nasırsız milyonlarca.. Ha, bir hususiyetleri daha vardır bunların ki, bizim görüşümüzce ehemmiyetlidir. Sureti kat'iyede bunlarda Şeriat arama! Topu Şeriat düşmanıdır..

Her Şeriat düşmanı elbette burjuva değildir amma, biliniz ki hemen her burjuva Şeriat düşmanıdır.

Başka nedir?

Belki kemalisttir, belki faşisttir, belki komünistir, belki kapitalisttir, belki amerikancı, belki rusçu, belki çinci'dir. Mutlaka bunlardan biri veya her ikisidir ve muhakkak bahçıdır!

CHP'li Belediye Reisi Ahmet İsvan'ın evinde boyalı papuçlarla gezdiğini fotoğraflarından görmüştüm. Geçenlerde karısının da evlerinin mutfağında ojeli parmaklarıyla pasta yaparken yine fotoğrafını gördüm. Mükellef bir mutfak, tam batı tipi döşenmiş, yok, yok! Bayan İsvan işlemeli bir önlük takmış cicili bicili.. Ve üstünde kedi resmi gibi bir şey.. Görünce, güldüm. Burjuva çucu bucu oluyor olmasına da, acaba, dedim «kedici» olanları da mı var?..

Hani, «köpekcileri» biliyorduk. Bilhassa dili uzun fino besleyen köpekci burjuva karılarını...

Ama ya, kedicilik?..

Galiba Ecevit'in kediseverliği moda oluyor! Tıpkı mavi gömleğini giymeleri, şiir yazmaya heveslenmeleri, sun'i «tiksinti» gayretleri gibi, burjuvalar akşamları TV karşısına geçip kucaklarında kedileri, memleket kurtarmaya kalmasınlar... Olur, olur!

Y. YALÇINER

OKUYUCU İLE HASBİHAL

Takdim mes'elesi

Muhterem okuyucularımız,

Malumunuz olduğu üzre bir müddetden beri Üstad Necip Fazıl'ın Ankara'da vermiş olduğu konferansın tam metnini neşretmekteyiz. Fevkalâde ehemmiyetli bahisleri ihtiva eden bu konferans metninin ayrıca Üstad tarafından yeniden tashih edilerek gazetemizde neşre hazırlandığını hatırlatmalıyız. Bu arada kısmet olursa gelecek sayımızda son bulacak olan konferans metninin neşrini takiben, Üstad'ın temas ettikleri «zaman» mes'elesine bir garplı âlimin «astronomi ve matematik» dahilindeki bakış açısını sunacağız.

Diğer taraftan gazetemizi daha zengin bir muhtevaya kavuşturmak cihetinde sarfettiğimiz gayretler meyanında Başyazarımız Kadir Mısıroğlu'nun hazırlamış olduğu «Yakın tarihimizde Meçhûl Kahramanlar» serlevhalı seri yazımızın büyük alâka topladığını müşahede etmiş bulunuyoruz. Ali Şükrü Bey Merhum ile başlatılan bu tefrikamızın ilerleyen bahislerinde bugüne nisbetle çok daha calibi dikkat bir mahiyet kazanacağını belirtmek isteriz.

Nihayet Cemil Meriç üstadın yine birkaç sayı devam edeceğini tahmin ettiğimiz yeni bir makalesine başladık ki, bu makalenin bilhassa ictimaiyatçılar tarafından hassasiyetle değerlendirilmesi icabeden bir seviyede bulunduğunu burada ifade etmek bile zaid addedilebilir.

Muhterem okuyucularımız, bir gazetede muhteva denilen en mühim husus şüphesiz «takdim» edilebiliniyorsa okuyucu tarafından takdir görür. Veya şöyle diyelim; ne kadar zengin olursa olsun muhtevanın beraberinde mutlaka titiz bir «takdim» icabetmektedir. Takdim mes'elesi -bugüne kadar ve halen- İslâmcı basında ihmal edilen bir husus olduğu içindir ki, «tebliğ» vazifesi lâyıka vechile yerine getirilememektedir.

Titiz, zevkli, mücerred düşünce tarzının sahibi olan biz müslümanların mazimizde olduğu gibi çinisinde kitabesinde kubbesinde sütûnunda meydana getirdiği şaheserlere yaraşır, onları ya-

(Devamı 15. Sayfamızda)

Siyâsette staj devrimiz biterken...

Kadir Mısıroğlu

Kendisine has ve ekmel olan muhtevası ihlâl edilmedikçe, mâbede haps ve ibâdete hasredilmesi imkânsız olan İslâm ile siyâset, âdeta ikiz kardeş gibidirler. Birbirlerinden ayrı olarak düşünülemezler. Zira, islâmî hüküm, amel ve müesseselerin ekseriyeti, biri «dinî» diğeri de «siyasi» olmak üzere iki veçhelidir. Bu yüzdendir ki; İslâm'a bağlılığın mutlak olarak benimsendiği zaman ve mekânların siyasî ricâli, dinî tefekkür ve amel yönünden kitlenin en önündeki simâlar arasından çıkmıştır. Türk-İslâm tarihi, bu müşâhedenin nâmütenahi misali ile doludur.

Hâl böyleyken, nice zamandan beri mülsümanlar arasında yürütülegelen sinsi bir propaganda, siyaseti onların gözlerinde itibarsız bir meşgale haline getirmiştir. Ne yazık ki; onun bazı mü'min zihinlerindeki intibaı, hâlâ «ihlâs ve samimiyetle bağdaşmayan bir faaliyet sahası» olduğu istikametindedir. Bunda -hiç şüphesiz- son devirlerin siyâset erbabının kahir bir ekseriyetle menfi olmalarının da büyük bir dahli vardır.

Hakikaten İslâm ve siyâset milli tarihimizin uzun asırları boyunca bir ve beraber olarak telâkki ve tatbik edilmiştir. Fakat sonradan, milletimizi, müstakar şahsiyeti ve İslâm dünya görüşünün baş dâvâcısı olmak mevkiinden uzaklaştırmak isteyenlerin siyâset sahnesinde başlattıkları sinsi bir faaliyet, millî vicdanda derin aksülamellere sebep olmuş ve gitgide siyâsetin dinden ayrı ve tamamen menfî bir sûrette telâkki edilmesi neticesini doğurmuştur. Müteselsil, yıkıcı ve ruhumuza ters bir takım faaliyetlerin tezgâhlandığı bir saha olarak gözükmesi, siyâsetin, eski tatbikatın eseri olarak zihinlerde mevcud bulunan câzibesini azaltarak, ona menfi bir mâhiyet kazandırmıştır. Böylece mü'minler saadet dolu dünyaların huzuru ve sükûnunu ihlâle, hayatlarının mecraını değiştirmeye teşebbüs eden bir grup eşhasın faaliyetlerine sahne olan siyâset sahasını bu istilâdan koruyamayınca, onu, kendisine hiçbir menfilik izâfesi câiz bulunmayan dinden ayrı mütalâa mecburiyetini hissetmişlerdir. Bu yeni siyasî faaliyetin sâliklerinin de, dinî tefekkür ve amel yönünden her merhalede biraz daha menfiye kayan insanlar olması, milletimizin zihninde tebellür etmeye başlayan din ve siyâset ayrılığının derinleşmesine ve ayrıca ruhumuza yabancı bir mânâ kazanmaya yönelen siyasetten soğuyup uzaklaşmasına sebep teşkil eylemiştir.

Üstelik bu cereyan gitgide önüne geçilemez bir sel halini alıp da, gerçeği tersyüz ederek maddî sahadaki geri kalışımızın vebâlini muazzez ve münezzeh dinimize yüklemeye başlayınca, siyâsetin zihinlerdeki menfiliği daha da katmerleşmiştir. Zira, hakkıyle karşı çıkılamamak yüzünden gitgide kuvvet kazanan ve İttihatçıların zuhuruyla da «darağaçlarından gözdağları»yla milleti kendi içine kapanmak mecburiyetinde bırakan bütün bir menfi gidiş siyâsetin zimmetine kaydedilmiştir. Bu yüzden millet siyasî faaliyete katılmak yerine, onun yürüyüşünü uzaktan ve müstekreh bir nazarla temâşaya koyulmuştur.

Aşağı yukarı çok partili hayatın başladığı 1945 yılına kadar devam eden bu anlayış, bu tarihte -velev hâricî bir cebir neticesi de olsa- millete bahşedilen nisbî bir hürriyet sebebiyle yavaş yavaş değişmeye başlamıştır. Hakikaten, başta DP. olmak üzere bu tarihten itibaren kurulan bütün yeni partilerde, müslümanların da kendi hissiyat ve tefekkürlerine zuhur şansı bulabilmek ümidiyle yer aldıkları görülmüştür. Fakat, üzerlerinde siyâsete karşı, derin bir şüphe ve tereddüt bulunduğu için, bu faaliyete ancak, İslâm'a «az düşman» olanların yedeğinde katılmayı becerebilmiş ve bunu da, kâr saymışlardır. Hakikaten DP'den itibaren müslümanların ümid bağlayarak destekledikleri bütün partilerdeki vaziyetleri tamamen bundan ibarettir.

Temel felsefeleri -o da varsa- İslâm'a muhâlif olanlar arasında, hangisi dost değil de, «daha az düşman» diye aramakla bir çeyrek asırdan ziyâde vakit geçirdikten sonra, nihâyet derlenip toparlanan ve milletin tevâli edip giden hüsranlarına son vermek isteyen müslümanlar, artık kendi kendilerinden ibâret saf ve berrak bir siyasi varlık haline gelme yolunu tutmuşlardır. Bu sûretle, ötedenberi hak adına yapılagelen nisbî mücadelelerin vasıl olduğu müşterek neticeyi memlekete en üst seviyede hizmet sahası demek olan siyâset sahnesine aktarmak ve aksettirebilmek imkânı doğmuştur.

Bununla siyâsetin tabiatından mevcud olmadığı halde, geçirilen tecrübeler yüzünden mâşerî şuurda onun hakkında yer eden menfi telâkki de yıkılmaya başlamıştır. Zira, bir cihetle de, onun mü'minler eliyle icra edildiği takdirde, İslâm'la çatışan hiçbir veçhesi bulunmadığını göstermeye memur olanların ortaya koydukları bu yeni siyasi varlık ve vâkıanın MSP'den ibaret olduğunda -hak ölçüler içinde kalan- hiçbir müslümanın şüphe ve tereddüde kapılabileceğine ihtimal verilemez. Elverir ki; eski alışkanlıkların tesirinden tamamen sıyrılmak mümkün olabilsin!..

Ancak, şu hususa dikkat edilmek lâzım gelir ki, müslümanlar, kendilerinin siyâsette bir nev'i staj devri kabul edebileceğimiz dört senelik bir müstakil hareket devresini önümüzdeki seçimlerde tamamlamış olacaklardır. Bu devre içinde cereyan eden hadiseler, başlangıçdaki tereddütlerin hemen hepsinin yersizliğini fiilen ve kat'î bir sûrette isbat etmiştir. Artık müslümanların İslâm'a «az düşman» kabulü mümkün olan birtakım yabancıların dümen suyunda yürümelerine âid zarûretin zâil olduğu, kendi öz varlıklarıyla ortaya çıkmalarında hiçbir mahzur bulunmadığı, milletçe müşâhede edilmiştir. Hattâ, bu tarz harekette mahzur şöyle dursun, saymakla tükenmeyecek fâideler bulunduğu da, gözler önüne konulmuştur. Cenab-ı Hakk'ın mü'minlerin ihlâslarına mükâfaten, elli mebusa, başkalarının yüzellisinden daha fazla itibar, ehemmiyet ve hizmet lûtfettiği kabil-i inkâr mıdır?!.

Ancak, siyâsetdeki bu staj devrimizi tamamlarken, değişen ve gitgide müspete dönen şartlar karşısında bulunduğumuzu gözden uzak tutmamalı ve eski alışkanlıklarımızı değiştirmek hususunda ittifak emeliyiz. Bu eski alışkanlıkların başında da, İslâm'ın hakkını kendileri gönüllü olarak teslim eylemeye meyyal olmayıp, ancak rey tehdidi ile yola gelebilecek olanlardan onlarla yapılacak pazarlıklar sonunda koparmaya çalışmak gelir. Artık bu icap ve ihtiyaçtan müstağni bulunduğumuz gerçeğini, onların hem câmie ve hem de kiliseye mum vermekten içtinab etmeyen alkol bozuğu suratlarına karşı haykırmakta tereddüde düşmemeliyiz. Zira, usulü, uslûbu ve lider kadrosuyla tebellür eden ve bu güne kadar İslâm'ın «az düşmanı» olmak vasfıyla bizleri avlayagelen partileri hasetten çatlatan bir melceimiz mevcuttur. Bu melcei, hak adına ve hak ölçülerle gerçekleştirilecek halisâne gayretlerle kâşâneleştirmeye memur ve mecbur olduğumuz bir mevsimdeyiz. Böyle bir zamanda meşrep ve mizac farklarını bundan evvelki gibi endişe verici ayrılıklar haline getirmemek için derin bir dikkat ve hassasiyetle hareket etmek, bir iman ve vicdan borcumuzdur.

Gerçekten 1977 seçimlerinin neticesi MSP için bir nev'i staj diploması mâhiyetini arzedecektir. Bu diplomanın daha parlak cümlelerle yazılması ve daha yüksek puvanlar ihtiva etmesi, mü'minlerin göstereceksleri gayret ve basîrete bağlıdır. Ümid ve temenni edelim ki; bazı kardeşlerimiz, böylesine hayatî ehemmiyeti haiz bir devrede, ihmalkâr davranarak, yarın, davâmızın kaderine müessiriyet yönünden manevî kazancı bu derecede yüksek tarihî bir fırsatı kaçırmış olmanın ızdırabıyla kıvranmasınlar!..

Yakın tarihimizde **Meçhûl kahramanlar**

Trabzon Meb'usu Şehid-i Muazzez

ALİ ŞÜKRÜ BEY

«Müddei tarih ve vatandır!..» Ali Şükrü Bey

4

Kadir Mısıroğlu

Bu umûmî mülâhazalardan sonra şunu söyleyebiliriz ki, o devrin hadiselerini ele alan tahlili eserler veya hatıratlardan çoğu, bu mühim vak'aya temas etmekten kendilerini müstagni addedememişlerdir. Üstelik, böylelerinin ekseriyeti, Ali Şükrü Bey'in imanlı dünyasına yabancı kimselerdir. Bunlardan son derecede dikkat çekici bir misal verelim.

M. Kemal Paşa'yı putlaştırmada en çok emeği geçenlerden biri de İsmail Habib Sevük'tür. O'nun en âdi dalkavuk vâyeleriyle lebâleb olan bir eserinde Ali Şükrü Bey'in o diri şahsiyetini aksettiren ve hemde o'nu M. Kemal Paşa ile ciddi bir çatışma anında tasvir eden şu satırlara tesâdüf etmekteyiz:

«... Sahne bütün canlılığıyla olduğu gibi gözümün önündedir. Büyük zaferden birkaç ay önce, Malta dönüşünden sonra Fethi Bey'in yeni Dahiliye Vekili olduğu zamandı. Trabzona askeri bir kumandan vâli vekili tâyin edilmiş. İkinci Grup O'nun harekâtı hakkında Dahiliye Vekili'nden istizahta bulunuyor. Mes'elenin dışı hiçten gibi, fakat içi...

İcra Vekilleri Hey'etine birkaç vekil intihab ettirecek kadar -Çünkü o zaman vekiller teker teker Meclis tarafından seçilirdi- ehemmiyetleri artan ikinci grupçular, vâli vekili işini vesile yaparak, bütün kuvvetlerile hükûmeti, daha doğrusu hükûmetin arkasındaki Şefi sarsmağa çalışıyorlar. O günkü heyecanın tadını halâ unutamam. Meclisin nâdir görünür, fevkalâde günlerinden biri. Müzâkere o kadar heyecanlı ki, herkes yemeği filân unutmuş, gecenin onu olduğu halde, harıl harıl münakaşa devam ediyor. Değil meb'uslardan, değil bizim gibi gazetecilerden, seyircilerden bile Meclisi terkeden yok. Kürsü durmadan işlemektedir. Ruhlar, telleri gergin rübablar halinde hassaslaşmış, asabî elektrikle dolu, çalkantılı bir hava içindeyiz.

İstizahı Trabzon meb'usu sıfatile -Büyük zaferden epeyce sonra Topal Osman sûikasdine kurban giden- merhum Ali Şükrü idare etmektedir. Dolgunca endamlı, geniş omuzlu, ablak ve pembe yüzünde kumral bıyıklarının gürbüzlüğüyle sempatik bir çehre taşıyan hatib, iyi kurulmuş bir parlamento tâbiyesi içinde bol, kolay ve dalgalı konuşuyor. Müzâkerelerin son safhaları Ali Şükrü ile Fethi Bey arasında münâvebeli bir düello halini aldı.

Meb'us heyecanlı saldırdıkça Vekil de hiç istifini bozmadan tok tok ve soğukkanlı cevab veriyor. Meb'usta uğultulu hücum, Vekilde heykel rükûdeti. Fethi Bey saatlerce kimbilir kaç defa kürsüye çıkıp kaç defa kürsüden indi. Hep ayni sabır. Bir zerre asabileştiği yok. Hep o lenfavî itidal. Eğer «Efendiler, ben daha yeni vekil oldum, mes'uliyetim tutulamam» deyiverirse şip diye kendini kurtaracak. Fakat demedi, demiyor ve belki demiyecek de.

Fethi Bey kimbilir kaçıncı defa kürsüye çıkmağa hazırlanırken ve Ali Şükrü henüz kürsüdeyken birdenbire bir lâv patlamış gibi Gâzi'nin sesi duyuldu:

«— Reis Bey, söz isterim!» Gâzi Mecliste çok defa, kapıdan girince sol tarafta bulunan Diyağ Ağa'nın yanında otururdu. Diyağ Ağa seksenlik, uzun ve süt gibi beyaz sakallı, okuma yazması olmayan, fakat Gâzi'ye hep «Kurban olam Paşam!» diye hitabı itiyad edinmiş, iyi yürekli bir Şark meb'usuydu. Şef şimdi gene onun yanında apansız ayağa kalkmış: — «Reis bey, söz isterim» diyor. Belli, saatlerdir, mes'uliyeti kendinden atıp Şefe kadar götürtmemek için arkadaşı Fethi Bey'in gösterdiği tahammüle artık kendisi tahammül edemez hale gelmiştir.

Onun âni bir infilâkla «Söz isterim» diye ayağa kalkması üzerine bütün Meclis darabanı durmuş bir kalb gibi sustu. Çıt yok. Baktım kürsüde duran Ali Şükrü'nün yüzü sapsarı. «Söz isterim» diyen ses infilâkında devam ediyor:

«— Dahiliye vekili yenidir, onu niye sıkıştırıp duruyorlar? Mes'eleyi ben bilirim, eğer mes'uliyet varsa bana sorsunlar, ben cevap vereceğim.»

Ali Şükrü yumuşak ve sâkin cevap veriyor:

«— Meclis reisimizden istizah hakkımız olduğunu bilmiyordum ve sanıyordum ki, böyle bir hakkımız yoktur!»

Doğru, Meclis reisi demek, fiilen devlet reisi demekti. Devlet reisinden istizah olunur mu? Âniden bunun farkına varan Şef, o, şaklar gibi çıkan sesiyle devam ediyor:

«— Yalnız Meclis Reisi değil, aynı zamanda Başkuman-

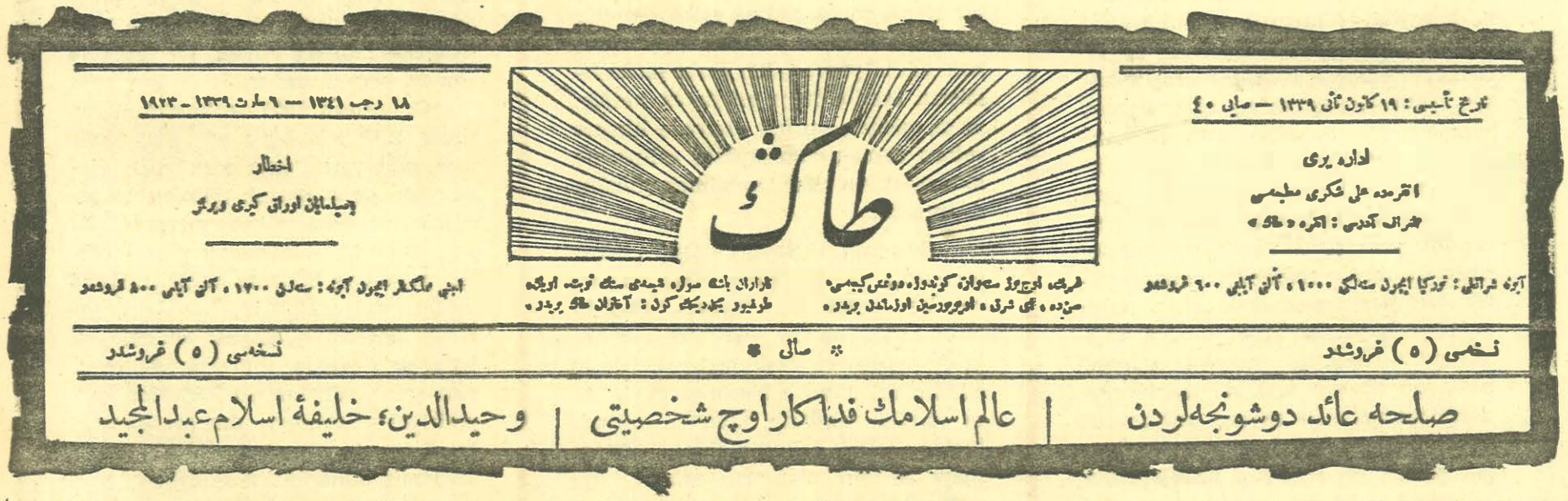

Son derecede mücâdeleci bir insan olan Ali Şükrü Bey merhum Ankara'da kendi adıyla anılan bir matbaa kurmuş bir de mâruz kaldığı feci sûikasd hadisesine kadar devam eden günlük «TAN» isimli gazete çıkarmıştı. Yukarıda bu gazetenin 6 Mart 1923 tarihli ve 40 [illegible] başlığını görüyorsunuz.

danım; o sıfatla istizah edebilirler!»

Yooo.. Bu hiç olmadı. Baktım Ali Şükrü'nün benzi yerine gelmiştir. Mantığın kendisinde olduğunu bilen bir insan emniyetiyle cevap veriyor:

«— Mes'ele askerliğe âid bir iş değil ki; Başkumandandan istizah edelim!»

Şefteki infilâk yeniden hızaya gelmiş bir hamleyle gürledi:

«— Ne demek! İstizaha mevzu olan zat yüksek rütbeli bir askerdir. Ordunun şerefli bir uzvu hakkında söylenmedik söz kalmadı. Bu kürsüden bunları mı işitecektik?»

Bu sefer verilecek cevap daha kolay, nitekim Ali Şükrü de kolayca cevap veriyor:

«— Biz onun harekâtı hakkındaki istizahı asker olduğu için değil, sırf vâli vekili olduğu için yapıyoruz.»

A... Şef oturuverdi.» [7]

İleride Meclis'teki mücâdeleleri tafsil edilirken tekrar avdet edilecek olan bu vak'a hakkındaki şu düşman satırları, O'nun nâfiz şahsiyyetini son derecede bâriz bir sûrette aksettir miyor mu?!.

---

6 — İsmail Habib — Atatürk için İstanbul 1939 sh. 64 vd.

7 — a.y.

TUĞLU
BATTANİYELERİ
İmalât ve Toptan Satışı
Çakmakçılar Yokuşu
Büyük Yeni Han zemin
kat nu: 3 Tel: 22 42 61

HİSAR
mensucat
Döşemelik ve Perdelik
kadife
sanayii ve ticaretl a.ş.
İ.M.Ç. 5 Blok Nu: 5302
Unkapanı İSTANBUL
Tel 26 75 89 . 22 12 32

ÜMİT TİCARET
Veyis ve Mustafa
Üçer
Demir, Sac
Profil, Boru
Elektrot, Karpit
ISTANBUL CAD. No. 41/A
Tel. 23 38 58 BAYRAMPAŞA
ISTANBUL

TÜRKÇESİ — Ahmed SELÂMÎ

Feyzioğlu Beyefendi'ye arîzamdır (2)

Beyefendi,

İdâreci mevkiindeki insanların son derece de mes'ûliyetli bir makamda bulundukları keyfiyeti, neden nazar-ı dikkatinizden kaçıyor?. Güzel ahlâk, güzel muâmele, medenî davranış, insanca hitâb ve hulâsa dindarca yani Allah korkusu taşıyarak idâreci olamıyanlar, söyler misiniz, nerede ne kadar kişi gönlünde taht kurabilmişdir?. Boşuna aramayınız, başda peygamberler olmak üzere, onların bağlısı idârecilerden başkasını bulamazsınız!. İnanıp inanmamanız bu hükme te'sîr etmez. Çünki bu, Yaratıcının kânûnu çapında bir vâkıadır. Ricâ ederim, mantığınızı yanlış asıllar üzerinden çarpık kıyaslara kaydırıp, «işte şu şu misâllere ne denir?» *buyurmayınız!. Bana birtakım insan şişirmesi isimler sıralamayınız... Çünki beşeriyet târihine, bakan değil, gören bir gözle dikkat lutfederseniz, insanları, ya istismâr etmek için; yahut,* «bizim de büyüğümüz var!» *demiş olmak için, bazı isimleri ikibuçuk liralık çocuk balonu gibi şişirdiklerini göreceksinizdir... Çünki yaklaşınız onlara, korkmadan daha daha sokulunuz yanlarına, husûsî hayatlarına burnunuzu şöyle bir yaklaştırıp hele bir koklayınız, korkmayınız, işinize gelmezse burnunuzu tıkayıverirsiniz!*

Yâ beyefendi, işte böyle!. İnsanların gönlünde taht kurmak, sâdece Allah korkusu taşımakla mümkin. Yani güzel ahlâklı, insanca hitablı, medenî davranışlı olmakla... Bakınız insanlara, onların üzerinde en çok ve samimiyyetle sevgi ve hürmet ittifâkına vardıkları büyükler, başda peygamberler olmak üzere, sonra da bu peygamberlerin izinde olan halîfeler, mütefekkirler, veliler, kumandanlar, hükümdarlar, ûlimler değil mi?.

Böyle olunca, bundan ikinci bir netîce de zarûrî olarak çıkacak, ve o da, şöylece bilinmek îcâbedecekdir. Beşeriyet târihinde kendisinden en çok nefret edilenler de, peygamberlerin karşısında olanlar ve bir de bunların peşinde irileşenler... İşte nemrutlar, fir'avunlar, şeddatlar ve ebûcehiller; ve işte, bunların izinde ve «ilkeler» *peşinde seğirtip duran çıraklar, kalfalar, ustalar...*

● *Beyefendi,*

Müslümanlar ellerine silahlarını alıp sanki meydanlara dökülmüşler gibi, neydi Allah aşkına «Teokrasi ve Arab Lisânı!» *diye gayzdan köpürüşünüz? Yoksa size* «böyle köpürmezsen derini yüzeriz!» *diyen mi oldu?. Pekiy öyle ise, olmadı da, neydi milletden istediğiniz?.* «Teokrasi» *sizi neye korkutup, neye cinlerinizi başınıza üşüştürüyor?. Hani* «teokrasi» *isteyen, hani* «teokrasi» *peşinde bir kul?. Bana* «teokrasi» *suçundan değil hapse, mahkemeye girip çıkmış bir tek isim zikredebilir misiniz? Evet azizim, siz bir profesörsünüz ama, bu telâş, bu vehim, bu kâbus, bu sıkıntı ve bu sancı neye?*

Artık bir takım kirli politika hesapları için Mukaddes Dinimiz ve Şerîatımız, «teokrasi» *kabilinden lâfların sırtında şuraya buraya çekilip hırpalanamaz. Aksi halde bu iş, fâillerine pahalıya mal olur. Siz dahi, karanlık ve zift gibi müstebit şefokrasi devirlerinin dîne îmâna horlama metodlarıyla gemisini yürütmeyi hayâl edenlere, pek gülünç ve iptidâî manzaralar resmetdiklerini hatırlatmakta fâide görmelisiniz!.*

«M.S.P., AP'yi sıkıştırıp birşeyler koparıyor, ama C.G.P. olarak ben niye silik yaşıyorum, bütçe de yaklaşıyor, Çankaya'dan da daha henüz ayrıldım, öyle ise bir ses ve söz fışkırtayım!» *kabilinden bir arzu ve heves, diyelim ki zâtınızda uyandı... İyi ama* «teokrasi» *deyip milyonlarca müslümanın aziz ve mukaddes dînini ve şerîatını tedâvi etdirerek ve sanki meydan okuyarak arz-ı endâm buyurusunuz neye?..*

Artık keyfe göre, rejimlere göre, devrimlere göre, ne oldum delisi megaloman ve nevzuhur müctehit müsvettelerine göre din, İslâm ve Şerîat icâdı işi zordur. Mukaddes Dinimiz ve Şerîatımız, 1400 senedir ehl-i sünnetin elinde ne ise, odur.. Bu Allah rejimi olan din, ne ilâveye ve ne de eksiltmeye tehammül gösterir. Eğer bu dînin içinde bir hilâfet yani Şeriat Devleti ve bir halife, namaz gibi oruç gibi vücub hükmü taşıyan birer uzuv ise; ve bunları inkâr etmek insanı kâfir yapar ise, tasdik ve îmân edip de mu'cibince amel etmemek müslümanı günâhkâr *yani cehennemlik yapar ise, bunlardan kime ne?. Muhterem Feyzioğlu Beyefendi, bunlardan size ne, bunlardan Çankaya'ya ne, rejime ne, devrimlere ne, elâleme ne? Bunlar müslümanları alâkadar eder, bunlar, Allah'a, Allah'ın istediği gibi inananların işidir...*

Sonra «Arapçayı» *neye horlarsınız?. Bir de* «Müslümanım!» *diyorsunuz. Pekâlâ... Müslümansanız, sizin kitâbınız yani dünyâda nasıl yaşayacağınızı da gösteren (kânûn ve nizam kitâbınız) Kur'ân-ı Mu'ciz'-ül - Beyân değil mi?. Ve, sizi iki damla sudan yaratan Allah, bu kitâbı* «Arab lisanıyla» *Rasûlüne tebliğ etdirip, o lisanla da kıyâmete kadar muhâfaza etmiyecek mi?. Ebedî seâdeti kazanan mü'minler, ebediyyen o Rasûlün lisânıyla konuşmıyacaklar mı?*

Beyefendi,

Geçmişi ve geleceği de hesaplanırsa trilyonlara bâliğ olan İslâm milletinin mukaddesâtı önünde, lûtfen hürmetkâr olunuz!

NESİL DERGİSİNE NOT: Tahkik etmeden ve aynen neşretdiğiniz okuyucu mektubunuzu bana gösterdiler: 1) «Malatya Sümer Salonundaki konferansımda» hiçbir muallimin adını ve soyadını değil, nevzuhur ve çarpık fikirleri, hususan telfikçilik, mezhebsizlik, evlilik dini akid değildir deyicilik vs. yi karşıma oturtduğum; 2) Konferansda hiç kimsenin fikirlerime karşı çıkmadığı; 3) «Müessif olay» diye bir hâdisenin de aslâ vuku bulmadığı, Malatya M.T.T.B.'ne, Emniyet Teşkilatına ve o konferansımı dinleyen yüzlerce kişiye malumken, sizin bir okuyucu mektubuna dayanarak üç noktada tahrif ve iftira isticâli ve ihtilâcı içine girmeniz neye?. Tahrif ve iftirâdan medet ummak, pek çabuk tükendiğinize delâlet etmez mi?. Enerjiler, şahsiyyât yapıp mahalle acûzelerine benzemek için değil; edebli, ihlaslı, samimi, mert ve dürüst ehl-i sünnet müslümanı olmak yolunda harcanmalı...

Tahrif ve iftirânızı temizlemenin, lehinize ve fâideleri olacağını hatırlatır; umûma açık mecmuacılığın, dershânelerdeki saf ve temiz müslüman çocuklar karşısındaki tavr u edâdan çok farklı tarafları bulunduğuna, dikkat ve hassâsiyetinizi tavsiye ederim.

• FİLDİŞİ KULEDEN

Cemil Meriç

Bir neslin intiharı yahut Anarşi değil, Anomi

1

Onceleri **içtimaî bir vakaydı anarşi**, kesmekeşdi, başsızlıkdı, hükümetsizlikdi.

Sanatçılar öfkeli bir kadın olarak canlandırmışlar anarşiyi, gözleri bağlı, saçları dağınık, elbiseleri paramparça ve ayağının altında bir kitap: kanun. Bir elinde yanan bir çıra, ötekinde hançer. Yerde kırılmış bir asa ile bir boyunduruk. Dipte döğüşen mızraklılar ve uzakda alevler içinde bir şehir. Bu çılgın hayalet ecel terleri döktürmüş Avrupalıya. Hukukçuya sorarsanız, «içtimaî bir kaos olan anarşi, her düzenin, her güvenin yıkıcısıdır» (Portalis); devlet adamı için, mutlakiyetin habercisi (Napoleon). Bir gazeteci «politikanın amacı anarşisiz hürriyet, istibdatsız düzen» diyor (Rémusat). Evet ama Avrupa bu rüyayı nasıl gerçekleştirecek?

Onsekizinci asrın Büyük Ansiklopedisi oldukça karamsar: «Her hükümet ya istibdada temayül edecektir, ya anarşiye». Acaba öyle mi? 1840'larda yayımlanan bir politika sözlüğüne göre (Dictionnaire Politique, Pagnerre éd.), böyle bir hüküm ancak mazi için geçerlidir, insanlık şuurlanmıştır artık; gerçi anarşi büsbütün ortadan kalkmış değildir fakat bu keşmekeşin sorumlusu: meşrutiyet. Hâkimiyet hakkının sınırlanmadığı, vazife ve selâhiyetlerin kesin olarak belirlenmediği, zıt prensiplerin anayasaca meşru sayıldığı ülkelerde gerçek bir iktidar yoktur, ne güvenden söz edilebilir, ne otoriteden; rekabet vardır, sürekli bir savaş vardır, anarşi vardır. İktidar bütün olarak halkın temsilcilerine devredilince anarşi sona erecektir.

Batıda burjuva demokrasisi gerçekleşmiş ama anarşi, alevler kusan bir ifrit gibi, ortalığı kasıp kavurmağa devam etmiş, üstelik anarşizm, siyasî bir mezhep haysiyeti kazanmıştır. Sınıflara bölünen toplumlar için tarihin karşı konulmaz kanunu: kavga.

1789 ihtilalinden sonra, «Jirondenlerin siyasî rakiplerini karalamak için kullandıkları «anarşist» hakareti, 1840'dan itibaren iftiharla benimsenilen bir vasıf olur. Proudhon'dan sonra, anarşi bir bayraktır. Hayalî bir adalet nizamının havarileri de, ferdî hürriyetlerin pervasız aşıkları gibi, o bayrak altında toplanırlar. Her cinayeti kutsallaştıran bir ütopyadır anarşizm; zulmü, tahakkümü, istismarı kökünden kazıyacak bir «açıl susam açıl» dır.

İhtilaliyûn mu fevzaviyûn mu?

Cevdet Paşa'ya göre, dinlerin de dalâletlerin de kaynağı: Asya. İranlı Mezdek, hem sosyalizmin hem komünizmin hem nihilizmin pîri. İslâmiyet bu çılgınlıkları tasfiye eder. Mazdeizmin artıkları ya isim değiştirerek yer altında yaşamaya çalışır yahut Avrupaya sığınırlar. Anarşizmin tarihini yazanlar Yunan-ı Kadim'e kadar uzanır, sonra Orta Çağ manastırlarına uğrarlar (Bkz. The Encyclopedia of Social Sciences, cilt I, «Anarşi» maddesi). Elbette ki 19. asrı kızıla boyayan bu mezheb-i siyasiyi mazdeizme irca etmek yanlış, böyle bir garabetten ancak anarşizmin tarih öncesi için söz edilebilir.

Devlet-i Âliye'ye gelince... nizama perestiş eden cedlerimiz için nizamı tahribe yönelen her davranış çılgınlıkdı. Sultan faniydi, saltanat ebedî. Gerçi isyan ve iğtişaş insanlık tarihinin kaçınılmaz âfetleri, ama osmanlıda hiç bir ayaklanmanın hedefi devleti yok etmek değildir.

Ondokuzuncu asrın sonlarında Çarlık Rusyasını titreten nihilistler Devlet-i Âliye için birer ihtilâlciydiler. İhtilâl, dilimizin en korkunç, en karanlık kelimesiydi, Fitne, fesat, fetret o meş'ûm hercümercin belirtileri veya hazırlayıcısıydılar. Türkçede anarşiyi karşılayacak tek kelime vardı: ihtilâl. Ferdî tedhiş ise Salnamelerimizin meçhulüydü.

Avrupada esen tedhiş rüzgârı 20. asrın başlarında ülkemize de uğradı. Anarşinin iğrenç çehresini o zaman görür gibi olduk. Bir ermeni komitecinin Halife-yi Ruy-u Zemin'e fırlattığı bomba garpperest bir şairimize neşideler ilham etti. «Bir Lahza-i Teehhür» dasitanî bir gafletin en parlak vesikasıdır. Halûk'un babası masum kardeşlerinin «bacak, kelle, kol» ve kemiklerini havaya savuran bombayı bir «darbe-i mübeccele», bir «tığ-i müntekim» olarak vasıflandırdı. İhtilâlin kanlı bayrağını «alamet-i tahlis» olarak selâmladı bir başka şair (A. Rıfkı). Fakat o meş'ûm tanrı henüz isimsizdir. «Fevzâ» kelimesi lügât hazinemize İkinci Meşrutiyetin armağanı.

Başka bir deyişle «Kamus-u Okyanus» tercümesinde uyuyan (fevzâ: şol cemaate ve askere denir ki, başbuğuları ve sergerdeleri olmayıp cümlesi müsavi ve yeksan olalar. Ala kavli, perakende ve ala reyi birbirini muhtelif ve şuride olalar: ihtilat, Feyûzî: fevzâ mânâsınadır ki nas biribiriyle bir teklif olup mesala ahadühuma aharın bi mehaba libas ve taamlarını telebbüs ve tenavül eder olmaktan ibarettir. -Ayıntablı Asım-) bu eski lafzı avrupaî bir kisveyle takdim eden İkinci Meşrutiyet intelijansiyası.

Türk düşünce tarihinde, anarşizme siyasî bir nazariye olarak yer veren ilk yazar -öyle sanıyoruz ki- Bedi' Nuri (1909). «Ulûm-u İktisadiye ve İçtimaiye Mecmuası» nın bu geniş tecessüslü muharriri bir fransız sosyoloğunun (Palante) -Revue Philosophique'de çıkan- uzunca bir tetkikini «Ferdiyun ve Fevzaviyun» başlığı ile dilimize aktarır (a.g.m. cilt 3, Sayfa 641 - 671). Makalenin türk umumî efkârında herhangi bir iz bıraktığını sanmıyoruz (1).

(Devam edecek)

(1) Bedi' Nuri'nin makalesi, ufak tefek yanlışlarına rağmen, ciddi ve ağırbaşlı bir tahlil yazısıdır. Aynı tarihlerde yayımlanan «Muahede» gazetesi sosyalizmi göklere çıkardıktan sonra, anarşizm coşkun hicivler döşenir, anarşizm, «medeniyeti tahribe uğraşan bir vahşettir», gazeteye göre, felsefesi de mefkuresi de çürük ve boş. Anarşist adını taşıyan bir avuç insanın gayesi, «medenî, malî ve dinî bütün müesseseleri yıkmak, bütün hükûmetleri yok etmekdir.» Anarşizm, «refah ve saadetin siyasî hastalığı», anarşistler «sefil birer mikrop» tur (bkz. A. Cerrahoğlu, Türkiye'de Sosyalizmin Tarihine Katkı, s. 75 — 76)

ortadoğu/dan

SAİD ŞAMİL

YAHUDİ DÂVÂSI ve FİLİSTİN

Bu hususta bir Fransız yazarı bakın ne diyor:

«Avrupa'nın ortasında yaşayan çeşitli insan topluluğunun galeyan halinde muhâcerete devamlı olarak yelken açışı, Filistin halkının heyecan ve itirazına sebep oldu. Haklı olan bu aksülâmele karşı, hapisle, sürgünle ve sehpa ile karşı çıkılması müthiş bir infiale sebep oldu. Bu sûretle ümitsiz Filistin halkı zorla greve sevkedilmiş oldu. Bir milyon Arap tarafından Filistin'de yapılan bu grev şumûl ve tesânüd bakımından emsalsizdi. Filistin'in bütün varlığını altı ay meflûç tutan bu grev, âlemşumûl çapta insanlık duygusuna çağrıda bulunan yerinde bir gösteri idi. Bu gösteri aynı zamanda bütün Arap varlığını yardıma çağıran bir çığlıktı. Bu çığlığın her tarafta tesiri görüldü. Bunun üzerine gerginlik azamî haddi buldu. Her tarafta toplantılar tertibedildi. Nihayet İngilizler'le yapılan bu mücâdele millî bir ayaklanma vasfını kazandı. Buna Arap Âlemi'nin her tabakası, şehirlisi, köylüsü ve dağlısı katıldı. Sûriye'den, Lübnan'dan, Irak'dan, Ürdün'den ve Mısır'dan Filistin'e gönüllü akını başladı. Ülkenin bir anda cenk sahasına dönmesi İngiliz Hükûmetini derhal yeni tedbirlere başvurmaya mecbur etti. Tetkikatda bulunmak üzere yeni bir kraliyet komisyonunun gönderilmesi kararı alındı. Bu sûretle İngiltere Araplar'ı tekrar avutabileceğini sandı. Buna muffak olamayınca, savaşın durdurulması için Arap kral ve emirlerinin tavassutuna sığındı.»

Arap kral ve emirleri ve Arap ricalinin bir karşılık almadan İngiltere hesabına harekâtı durdurmaya kalkışmaları, düpedüz Arap dâvâsına müteveccih âdi bir ihânetti. Çünkü Yahudi muhâceretinin tahdidi kararını vermek isteyen Makdonald Hükûmetine karşı siyonistlerin Birleşik Amerika'yı tahrik sûretiyle yaptıkları baskı, Filistin mevzuunda İngiliz Hükûmeti'nin prensip itibariyle Yahudilik hesabına tâvizlerde bulunmaya sevk ediyordu. Fiilen tâvizde bulunulacak bir mevzu uğrunda, savaş yapılmasını hiçbir İngiliz Hükûmeti, İngiliz Milletinden talep edemezdi.

Amerika'ya gelince: Paris Konferansı'ndan sonra Avrupa'ya sırt çeviren Vaşington Hükûmeti, Ben-i İsrail'in kara gözleri için Batıya dönmesi ve durup dururken Filistin'e karşı ordu techiz etmesi kolay değildi. Yahudilerin ise o zamana kadar, Arz-ı Mevud'a götürüp iskân ettikleri muhâcirlerin sayısı 200 bin kişiyi aşmıyordu. Bunların da Hitler rejiminin tâkibatı neticesi mâneviyatları bozulmuş olduğu kadar, Araplar'la savaşabilmeleri için yapılması gereken hazırlıkları da yokt.u

Müftü Emin El Hüseynî tarafından sessiz sedasız tatbik mevkiine konan bu ameliyenin altı aylık savaş bilânçosu, Araplar hesabına 16 bin şehide mâlolduğu söylenir. İngilizlerle Yahudilerin zâyiatı bu sayıyı bulmamakla beraber ondan çok da az değildi. Savaş sürdükçe, Filistinlilerin savaş hüneri ve savaşmak kudreti o nisbetde artıyordu. İşin İngilizleri şaşırtan, Yahudileri de ürküten tarafı bu idi.

Amerikalıların yahudiler lehinde yaptıkları bu kaba muamele üstelik İngiltere mahâfilinde askerî ümera arasında derin bir infial uyandırmıştı. Savaşa Yahudiler hazırlıksızken, Arapların birdenbire ve pür heyecan sahneye çıkmaları Filistin mes'elesini beklenmedik bir şekilde Arapların lehine kaydırdı. Bu kayış büyük Müftü'yü fırsat bu fırsat ihtilâfı temelden halletme kararına yöneltti. Bundan dolayı bu fırsatı kaçırmamak için icabederse 200 bin Filistinli kahramanı savaşa sokmayı göze alıyordu. Bunlardan ebediyete intikal edecek her mücâhid yedeğine bir yahudi alacak olursa Filistin'de Yahudi mevzuu kendiliğinden halledilmiş olacaktı. Bu yüzden gün geçtikçe savaşın hızı ve ehemmiyeti artıyordu. İşin garibi Yahudi yaygarasına rağmen Filistin Savaşı'nın hariçtekî tesiri de Arapları teşvik eden mâhiyette idi. Avrupa'da bir toplantıdan avdet etmekte olan Irak Maliye Nazırı Rüstem Haydar Bey'e tevcih edilen bu mealde bir suale karşı cevabı şu oldu:

(Devamı var)

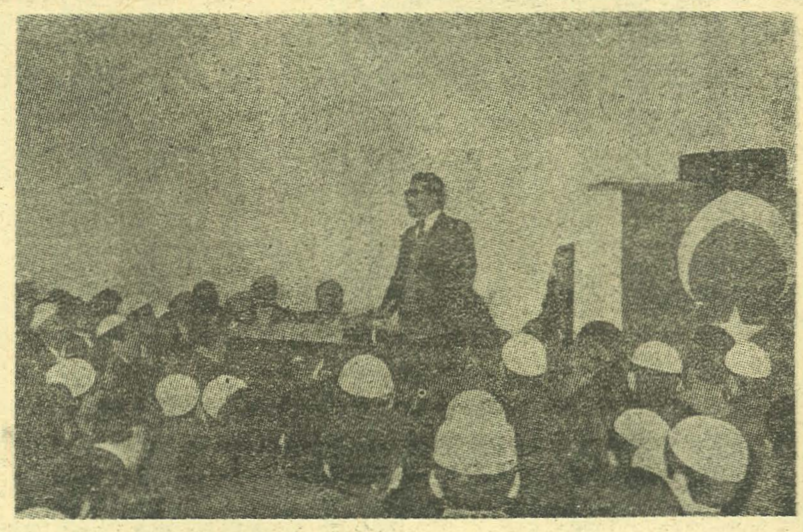

● *Dr. Yusuf Zeynel Abidin...* *(Foto: Sebil)*

Avrupa'da üç islâmcı teşkilât güçbirliği yaptı

Özkan ŞERAFETTİN Yazıyor

Avrupa'da faaliyet göstermekte olan üç İslâmcı teşkilât Köln'de müştereken bir bina kiraladı ve ortak faaliyette bulunma kararı aldı. «İslâm Cemiyeti», «Avrupa Türk Birliği» ve «Avrupa Milli Görüş Teşkilâtı»nın müşterek gayretleri ile Köln'deki merkezin açılışına yüzlerce müslüman iştirak etti.

Mehmed Ali Karaman'ın okuduğu Kur'an'ı Kerim ve Fahri Özcan'ın açıklaması ile başlayan merasimde bir konuşma yapan İslâm Cemiyeti Reisi Musa Mütevelli, yeni açılan merkezde kurulan mescid'den duyduğu memnuniyeti ifade ile **«Mescidler sadece ibadet edilen yerler değil aynı zamanda bir ilim ve irfan yuvalarıdır»** dedi. Takiben, Bonn Din Görevlisi İbrahim Atay söz alarak, gurbetteki müslümanların birlik olmalarını istedi. Alman asıllı müslüman kardeşimiz Abdullah Salih ise yaptığı konuşmada, müslümanların itikadda olduğu kadar amel de de son derece dikkatli olmaları icabettiğine işaret etti. **«Kardeşlerim, müslüman memleketlerin idaresi müslümanların elinde olsa, emin olunuz dünyada hiçbir kuvvet mü'minlerin karşısına çıkamaz!»** diye konuşmasını bitirdi.

Bu arada gazetemiz temsilcisi Hasan Damar da **«Kardeşlerim, biz kuvvetli olmakla birlikte üç sahayı hasımlarımıza kaptırmış vaziyetteyiz. Bunlar, Kültür, Siyaset ve Teknik hakimiyet sahalarıdır. Bu sahalarda müslümanlar en kısa zamanda tekrar öne geçmelidirler»** diyerek başladığı konuşmasında dünyanın siyaset dengesi içerisinde müslümanların jeopolitik mevkiini izah etti.

Daha sonra söz alan Köln Din Görevlisi Aksay Öncel şöyle dedi:

«Mü'minler kardeştirler. Bu kardeşlikte ölçüyü Kur'an ve sünnet olarak takibedenlere ne mutlu. Fakat zamanımızda yekdiğerine ithamda bulunanlar da yok değil. Bilinmesi lâzım gelen bir husus var: Allah'dan başka kimse din kardeşi için zâhiren ve bizzat görmeden hüküm yürütemez. Biz müslümanlar ancak, anlatmakla mükellefiz. Yani tebliğ etmekle. Birbirimizle münakaşa edecek zamanımız olmamalıdır. Bu İslâm düşmanlarının ekmeğine yağ sürer, bizi zayıflatır»

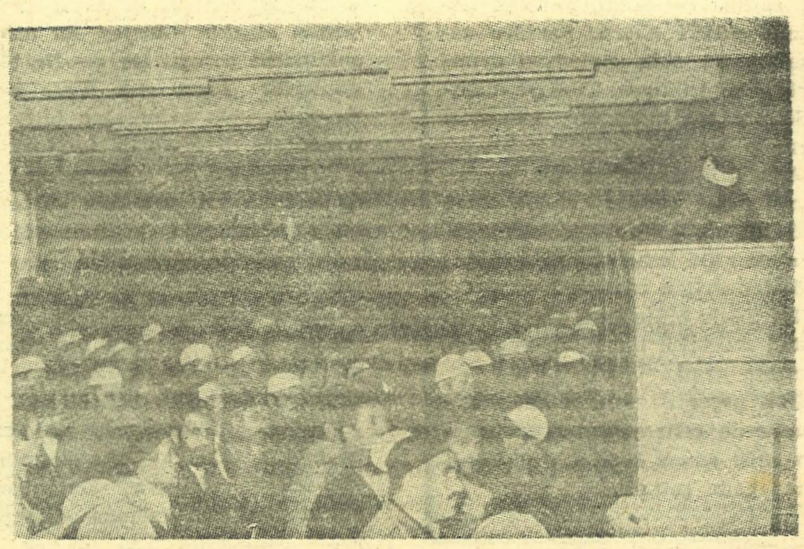

● *Aksay Öncel konuşuyor...* *(Foto: Sebil)*

● *Artık kızı kaybolan kadınların koridorlarında feryad ettikleri Hariciyenin başı görülüyor!*

Yüzde doksanı mason olan Hariciye'de...

TAHAKKÜM

Kıbrıs masada teslim ediliyor

Papaz'la, BM Genel Sekreteri Waldheym'ın da katıldığı bir görüşme yapan ve bunun neticesinde 4 maddelik bir karara imzasını atarak cemaatlerarası görüşmelerin Mart başından itibaren Viyana'da tekrar başlatılmasını ve bu müzakerelerde «İki cemaatli federasyon» görüşünün temel alınmasını kabul eden Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin mason başkanı Rauf Denktaş, Kıbrıs davasını yine başladığı noktaya getirdi.

Denktaş, Papaz'la yaptığı görüşmelerden sonra altına imza koyduğu kararda yer alan «İki cemaatli federasyon» tezinin Türkiye tarafından kabul edilmediğini sezmiş ve bir hata yaptığını anlamış olacak ki, TRT muhabirine «Bu aynı zamanda iki bölgeli federasyon demektir..» şeklinde te'villerde bulunuyordu.

Ne var ki, Türkiye'de mason tahakkümü altındaki Hariciye ile bir mason'un idaresindeki Kıbrıs Türk Cemaati mes'elenin bir çırpıda iyiden iyiye çıkmaza saplandığının farkındaydı. Hele Ortak Pazarcılar'ın fırsatı ganimet bilip gerçek çehrelerini apaçık gösteren beyannâme neşrederek «Kıbrıs Hükûmeti» diye Rum Vekiller Heyetini muhatab kabul etmesi, Amerikan temsilcisinin Ankara'ya gelişinde Papaz'ı resmen Cumhurbaşkanı olarak tanıdıklarını alâkalılara ifade etmesi, mes'elenin masa başına dahi gitmeden ön hazırlıklar safhasında kaybedildiğini ortaya koyuyordu.

Mehmedciğin süngü ile kazandığı, canını ve kanını vererek hududunu çizdiği Kıbrıs, yeniden eski haline bu defa diplomasi oyunlarıyla döndürülüyor, Türkiye silâhla aldığını bir masonun temasları esnasında kaybediyordu.

Ancak, Türkiye açısında bu davanın her ne suretle olursa olsun menfî bir netice ile kapatılamayacağına dair iki teminat vardı: Birincisi Mehmedciğin canı ve kanı, ikincisi ise Türk Milleti'nin Ada'da en azından müstakil bir Türk Devleti'ni kurma azmi...

Gün geçer devran döner, mes'ele neticede gelir yine bu iki teminatın «Söz sırası bende!..» diyeceği zamana gelir çatardı.

Kıbrıs mes'elesi yeni bir devreye girdi. Ortak Pazar'la münasebetler ve Amerikan ambargosu en az Kıbrıs kadar vahim bir istikamet takip ediyor. Fakat, bütün bunlara rağmen Hariciye garip bir vurdumduymazlık içinde koridorlarında umulmadık bahşışmalara sahne oluyor. Nitekim, orta yaşlarda bir kadının ikinci kat koridorunda ve bütün memurların gözleri önünde «kızını arama» hadisesi, Hariciye'de olup bitenlere âdeta tuz-biber ekti. Kadın bağırıyordu:

«— Nerede o milletvekili olacak herif?.. Nerede?..»

Kimse birşey anlamamıştı. Hariciye koridorunda evine gelmeyen milletvekili aramanın mânâsı var mıydı?

«— Nerede o herif?.. Hangi odada?.. Kızımı aldatan herifi bulun bana!..»

Susturmanın imkânı yoktu. Kadın âdeta can havliyle bağırıyordu. Bir gazeteci kadına yaklaştı:

«— Kızınıza ne oldu bayan, aldatan kim?..»

«— Kandırdılar kızımı, kandırdılar... O milletvekili olacak herif kızı kandırdı. Aptal kızım benim, mercimek akıllı kız.. O herifden koca olur mu?.. Yine gitti peşinden..»

Meraklılar toplanmıştı başlarına. Herkes şaşırmış kadına bakıyordu. Nihayet mesele anlaşıldı. Kadının anlattığına göre genç ve güzel kızı son zamanlarda Hariciye'den çıkmaz olan bir milletvekili ile düşüp kalkıyordu. Ama kadın, bu düşüp-kalkmanın ciddi bir neticeye ulaşacağını sanmıyor, kızının aldatıldığını söylüyordu. «Çirkin birşey mi olmuş?..» şeklindeki soruyu ise «— Ne bileyim günlerdir kızım yok. Kime sorayım da aralarında neler olup bitiyor öğreneyim?» diye cevap veriyordu.

Gerçekten ne milletvekili ve ne de kadının kızı ortalıkta yoktu. Yine bu sebepledir ki, kadının iddiaları gazetelerde miletvekilinin adı verilmeksizin ancak yazılabiliyordu.

Eğer hadise doğruysa tam bir «skandal» olurdu. Ve bu «skandal»ın ikinci derecedeki kahramanı da Hariciye diye ilân edilebilirdi.

Ama, Hariciye'nin asıl günahı böyle bir «ahlâk» mes'elesinin çok ötesindeydi. Malezya Başbakanı'nın bütün isteğine rağmen «programda yok!» bahanesini ileri sürerek, «Cuma namazı» kılmasını engelleyen, buna mukabil misafir devlet adamının kızlarının neredeyse vücud ölçülerini rakkamlayacak derecede gazetecilere tafsil eden diplomatlar karargâhında, başka bir hastalık vardı ki, şimdi bu hastalığa tutulanlar tam bir panik içerisindeydi.

Bu hastalığın adı «masonluk»du.

Bir iddiaya göre halen Hariciye'de vazifelilerin küçük memurlar ve müstahdemler dışında yüzde doksanı masondu! Onun içindir ki:

— Hariciye mason tahakkümü altında! deniliyordu.

Bu hastalık bugünün mevzuu değildi. Hariciye'nin temelinde hastalığın izleri vardı. Tâ ilk devirlerinden itibaren masonların ilk çengel attıkları yer Hariciye olmuştu. Öyle ki bir devirde hemen bütün sefirleri, konsolosları ve irili ufaklı kâtipleriyle müdür ve umum müdürleri bütünüyle masondu. O tarihlerde Hariciyede mason nisbeti yüzde yüzdü. Ayrıca yurt dışında bazı «fahri konsoloslukların» da ekseriyeti yahudi asıllı kimseler tarafından yürütülmekte olduğu biliniyordu. Hattâ şimdiki Vekil bir vesile ile bu fahri konsoloslardan yüzde sekseninin Türk olmadığını söylemişti. Yani Türkiye, dışarıda ve pek çok yerde Türk olmayan ve ekseriyeti yahudi olan bir diplomatlar grubu tarafından temsil ediliyordu.

Hariciye içerisinde masonluğun bu kadar geniş nüfuz sahibi olması bazı kimselerce mason olmanın «suç teşkil etmemesine» bağlanıyordu.

Madem öyleydi de niçin şimdi Hariciye'deki masonlar arasında gözle görülür bir panik başlamıştı. Bu suale cevap arayanlar şöyle bir tablo ile karşılaşıyorlardı:

MSP'nin umulandan uzun devam eden iktidar ortaklıkları esnasında bazı vekâletlerde masonlar bütün direnmelerine rağmen tutunamamışlar ve hattâ gün ışığı görmüş yarasalar gibi kaçışmaya başlamışlardı. Meselâ Masonlar için hedef vekâletlerin başında sırasıyla Hariciye, Maliye, Sanayi, Ticaret, Dahiliye Vekâletleri geliyordu. Bu vekâletlerde senelerden beri bir mason tahakkümü devam etmekteydi ama, son iki senedir Sanayi ve Dahiliye Vekâletleri masonlar için birer kale olmaktan çıkmıştı. Hele Sanayi Vekâleti tamamen temizlenmiş gibiydi. Dahiliye Vekâletinde ise masonlar «uykuya» çekilmekten başka çare bulamaz olmuşlardı.

Onun içindir ki, «biraderler arası huzursuzluk» ister istemez Hariciye'dekileri de müteessir ediyordu. Bilhassa tayin kararnameleri esnasında patlak veren ihtilâf MSP'nin bu Vekâlet'de yuvalanmış masonlarla da mücadeleye kararlı olduğunun işareti sayılıyordu.

Evet «Hariciye'de mason tahakkümü olduğu» iddiası belki bugün için doğru olabilirdi ama, gelişmeler bu tahakkümün daha uzun müddet devam etmeyeceğini gösteriyordu. Hariciye'deki masonlar da bunun farkındaydı.

Fakat gelin görün ki, kendi başlarının çaresini mi, yoksa artık vekâlet koridorlarında «aldatılan kızlarını arayan kadınları» mı düşünsünlerdi, işte onu kestiremiyorlardı!

A. Nadir Caner Hakk'ın rahmetine kavuştu

Gazeteci arkadaşlarımızdan Ahmed Nadir Caner, geçtiğimiz 19.2.1977 Cumartesi günü Hakk'ın rahmeti'ne kavuştu. Uzun seneler matbuat sahasında hizmetleri bulunan A. Nadir Caner, geçtiğimiz sene emekli olmuş ve bu arada Basın Şeref Kartı almış idi.

Gazetemiz Sebil'in teknik elemanları ile geçmişte müşterek mesaisi bulunan Ahmed Nadir Caner merhum san'at çalışmaları ile tanınmış, istihbarat şefliği, yazı müdürlüğü gibi vazifeler ifa etmişti. Caner'e Hakk'dan rahmet, kederli ailesine sabır dileriz.

Sebil teknik elemanları

Moro Mücahitleri kapıyı araladı

Filipinler'de Müslümanlar diktatör Marcos'u dize getirdi

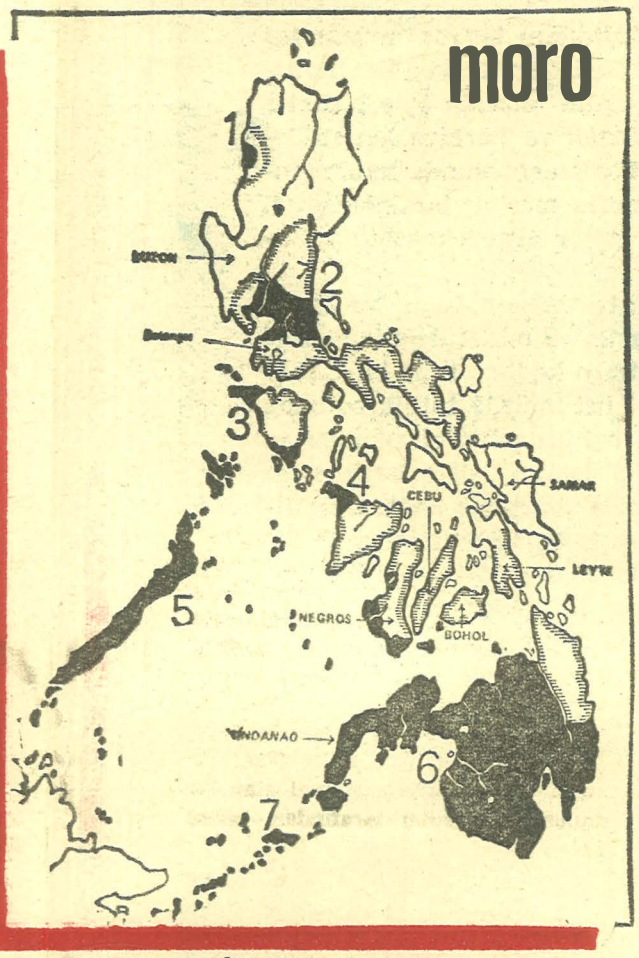

1521 senesinde İspanyol sömürgecileri Filipin tanımadalarına Avrupa emperyalizmini taşıdıkları sırada, adalar üzerinde müslümanların vaziyeti böyleydi: Siyah yerler müslümanların oturdukları, tarama ile gösterilen yerler de müslümanların hakimiyetindeki bölgeleri gösteriyor. (1) Sulu Sultanlığı, (2) Manilâ İslâm Devleti, (30) Sulu Sultanlığı, (4) Sulu Sultanlığı, (5) Sulu Sultanlığı, (6) Magundano Sultanlığı, (7) Sulu Sultanlığı— Bu Sultanlıklar bilindiği gibi İslâm ülkeleriydi. Bugün ise, müstemlekecilerin desteğindeki kuvvetlerin iteklemesi neticesi müslümanlar (5, 6, 7) numaralı bölgelere sıkışmış durumdadır. (1, 2, 3, 4) numaralı bölgelere de hıristiyanlar hakim bulunmaktadır. Aşağıda ise mücahidler görülüyor.

Senelerden beri istiklâl savaşı vermekte olan Moro Mücahitlerinin Mayıs ayında Trablusgarp'de toplanacak 8. İslâm Ülkeleri Hariciye Vekilleri Konferansı'na bir temsilci heyetle katılacakları öğrenildi. Bu arada Libya'da yapılan mücahitlerle, Filipin Hükûmeti arasındaki 4. görüşmelerin müsbet bir istikamete sona erdiği anlaşıldı. Görüşmeleri kat'i bir neticeye bağlayacak olan anlaşma ise 7 Nisan'da Manilâ'da yapılacak. Anlaşmanın imzası esnasında Libya Devlet Reisi Kaddafi de hazır bulunacak.

Ne var ki, bu arada Filipinler'in faşist-amerikancı Devlet Reisi Ferdinand Markos'un yer yer şiddete başvurduğu ve müslümanlara, bu anlaşmadan evvel daha fazla tavizler alabilmek için yeni oyunlar tertiplediği de gelen haberler arasında. Bu sebeple Moro Mücahitleri'nin istiklâl teşkilâtı (MNLF) ile Markos rejimi arasındaki ateş-kes'in zaman zaman akamete uğradığı bildiriliyor. Halbuki, yine Trablusgarp'de yapılan 3. görüşmeler neticesinde kararlaştırılan 16 maddenin en başında ateş-kes'in kat'iyetle tatbik edilmesi hususu geliyordu.

7 Nisan'da imzalanması beklenen anlaşma, aslında Moro Müslümanları'na arzu ettikleri «istiklâl»i getirmiyor. Ancak, müslümanlar bu anlaşmanın kendileri için bir «merhale» vasfında olacağı ve senelerdir devam eden savaş sırasında uğranılan kayıpların telâfisi ve açılan yaraların sarılması için zaman kazanılması mânâsına geleceğini belirtiyorlar.

Diğer taraftan İngiltere'deki müslümanlar tarafından neşrolunan İmpact dergisi Moro mücadelesi üzerine ayırdığı sayfalarında yaptığı yorumda şunları yazdı:

«Filipin Hükûmeti'nin müslümanlara birlik çerçevesinde mahalli «muhtariyet» vermesinde görünüşe göre mani teşkil eden fazla birşey yoktur. Anlaşmaya varılan muhtariyet «mahallî muhtariyet» olarak tasvir edilmektedir. Müslümanlar mahalli hükümetleri ile emniyet kuvvetlerini artırabileceklerdir. Fakat bu kuvvetler de Filipin Silâhlı Kuvvetlerinin emrindedir. Aynı şekilde İslâm Mahkemeleri de, İslâm Aile Hukuku ile hüküm verebileceklerdir. Ne var ki, İslâm Mahkemeleri'nin Filipin medeni kanununun emri altında çalışmak mecburiyetinde bırakıldığı anlaşılmaktadır.

Müstakbel «muhtar» bölgenin hudutları da henüz hakkıyla tayin edilmiş değildir.»

Diğer taraftan Filipinler diktatörü Marcos Müslüman halkın çoğunlukta olduğu 13 güney eyaletinde referandum yapılarak, «Müstakil bir Müslüman bölgesinin» kurulabileceğini açıkladı.

Referandum yapılacağı güney bölgesindeki toplam nüfus 5 milyon 200 bin olup, bunun 3 milyon 500 bini Müslümandır.. Marcos'un açıklamasıyle, büyük çoğunluğu Katolik olan Filipinlerde ilk defa Müslümanlara muhtariyet hakkı tanınmaktadır. 1965'ten bu yana başkent Manila'nın 800 km. kadar güneyinde bulunan Mindanao ve Sulu bölgelerindeki gerilla savaşında 5000 kişinin öldüğü sanılmaktadır. 25 bin kadar Müslüman gerilla kendileriyle savaşan 60 bin nizâmi askere karşı büyük başarı kazandı.

az/öz

■ GAZİANTEP İmam - Hatip Lisesi'ne bir baskın yapan sözde kendilerine «milliyetçi» sıfatını yakıştıran bir grup, İslâmcı gençleri yaraladı. Bu arada, baskıncıları değil, şahid diye İslâmcı gençleri karakola götüren emniyet kuvvetleri iki genci nâhak yere tevkif etti. Mehmet Azer ve Muhittin Yavuz adındaki gençlerin hapsolunması Gaziantep halkı tarafından protesto ile karşılandı.

■ 13 Şubat Pazar tarihini taşıyan Hürriyet gazetesinin bir kupurünü kesip gönderen bir Sebil okuyucusu şöyle diyordu: **«Biz bu memlekette dans denilen şeyin resmi makamlarca ve cebirle milletimize kabul ettirildiğini biliyoruz. Ama, bakın dans denilen şey neymiş gazeteden okuyunuz ve lütfen devlet ricaline sorunuz: Siz de dansı bu maksatla mı yapıyorsunuz?»** Okuyucumuzun gönderdiği kupürde dans için şöyle deniliyordu:

«Dansın cinsel davranışla yakınlığını içtenlikle reddetmek mümkün değildir. Seksoloji ile uğraşanlar, danstaki el, kol, karın ve kalça hareketlerini birer cinsel birleşme çağrısı olarak kabul etmektedir. «Niçin ayakta da, yatakta değil?» diye soruş hayli anlamlı ve açıklayıcıdır.»

Okuyucumuz bu kupürün altına şu suali de eklemiş. Diyor ki: **«Acaba resmî dans partileri, gazetenin yazdığı gibi bundan sonra yatakta yapılabilir mi?!.»**
Takdiri okuyucularımıza bırakıyoruz.

■ TÜRKYAR İkinci Umumi Heyet toplantısında sonra dernek reisliğine İsmail Adak seçildi. Yeni devrede daha hızlı bir faaliyet göstereceği bildirilen Türkyar (İngilteredeki Türk Talebeleri Yardımlaşma Derneği) bilindiği gibi yurt dışında müsbet çalışmaları ile takdir toplamış bir kuruluş.

■ LİBYA Hükûmeti Istanbul Eyüp'de inşa edilmekte olan Diyanet külliyesi için ikinci defa 750 bin lira yardımda bulundu. Libya daha önce de 500 bin lira göndermişti. İnşaatı hızla ilerlemekte olan külliyenin 20 milyon liraya mâlolacağı tahmin edilmekte.

Hâdiselere bakış — Mustafa YAZGAN

Zafer İslâm'ındır

Bugün Anadolumuz yepyeni bir mânâ ve ruh ile diriliş hamlesine başlamıştır. Unutulmaması gereken hakikat şudur ki, gençliği ve gençleri diri olan milletler, ölümsüzlük ve medeniyet savaşında gâlip gelirler. Müslüman - Türk Milleti, tarihinden aldığı mânevi ibret dersleri ve imânından aldığı güç ve kuvvetle, en az bin yıllık medeniyetini Anadoluda çağlar üstü ve asırlar ötesi bir gerçek aksiyonla yeniden ihyâ ve inşâ etmek hedefine yönelmiştir. Bizi bu ulvî hedeften hiçbir kuvvet geriye dönderemiyecektir.

Her taşın üstüne çıkan demagog politikacıların, idare-i maslahat nutukları, Akgünler veya Devrimcilik yaygaraları kopardıkları bugünlerde, kalemin ve kelâm'ın mutlak mânâ hakkını vererek ve asla sefil niyetlere, ard düşüncelere dâvâmızı kurban etmeden mücadele ve mücâhade ile imânımızı haykırmak borcu altındayız.

Türkiye, bin bir ihtirasın ve küfür emellerinin hedefi hâline getirilmiştir. Bu yeni bir hâdise değildir. En az son iki yüz yıldan beri milletimiz üstünde oynanan oyunlar ve bu oyunlara âlet olan içimizdeki satılmış ajanlar, dokunulmazlıkların arkasından sahte devrimci edâsıyla çok sinsi tuzaklar kurmaktadırlar.

Bugün televizyonlardan akseden haber ve görüntüleri, hangi enternasyonal çalışmanın parçası olduğunu maalesef idrâkten uzak bir bakışla seyredenlerimiz vardır.

Bir «Avrupa Parlâmentosu» ndan bahsediliyor. Nedir Avrupa Parlâmentosu? Buna kimler, hangi niyet ve gâyeyle teşebbüs etmişlerdir? Sonunda ne olacak? (Avrupa Ekonomik Topluluğu) adı altında gizlenen Ortak Pazar'ın siyâsî hüviyetle bir Yahudi emperyalizmi ve totalitarizmine gittiğini, bir «Dünya devleti» kurulması, Siyon yılanının kuyruğu başına değdiği gün «Dünya Hâkimiyeti» nin Yahudi eline geçmesinin gerçekleştirilmeğe çalışıldığını biliyor musunuz? Avrupa Parlâmentosu, Avrupalı devletler ile kendini Avrupalı sanan bizim gibi devletlerin dâhil olacağı öyle birliktir ki, idareci Yahudi - Siyonistler olacak ve Türkiye'den seçilecek «Türkiye Mebusları» Avrupa Parlâmentosunda Millî menfaatlarımız âleyhinde rey kullanmağa mecbur bırakılacaktır. Alınan bu kararları hükümetler tatbik etmek mecburiyetinde kalacaklardır.

Sâdece bu sebeple değil, ama temel yapı, inanç ve hayat görüşü itibariyle biz Batılı bir devlet ve millet değiliz ve zorlansa da olamayız. Olmayacağımız o kadar açık ki, C.H.P. nin en ceberuti zamanından beri üstümüzde tatbik edilmek istenen bütün baskılara rağmen bugün şahid olduğunuz şu gençlik görüyorsunuz ki «Tek Yol İslâm» diye haykırıyor. Mücerred Doğunun, doğurgan imân sistemine bağlı bir milleti, siz ne Ortak Pazar'a, ne Avrupa Parlâmentosuna ne Siyonizmin gizli oyunlarına ve ne de bu oyunların ayrı bir perdesi olan Komünizim ve Sosyalizme köle edemezsiniz. Bütün gayretler boşa gidecektir. Zafer eninde sonunda İslâm'ın olacaktır!...

• TESBİT

Sadık Özarslan

Önce bataklık kurutulmalı

Lâfı bir eveleyip gevelemeye lüzûm yok. Acı da olsa gerçeği söylemek lâzım. Allah'ın bildiğini, kuldan niçin saklayalım? Evet, lâfı döndürüp dolaştırmaya hiçte lüzûm yok. Hemen söyleyelim:

Sivrisinekleri yok etmek için ne yapılır? Teker teker uğraşılır mı? Yoksa bataklık mı kurutulur? Elbette bataklık kurutulur değil mi?! Kurutulur ki, bir daha sivrisinekler üreyip türemesin. Bu gerçeği anlamayıp veya anlamazlıktan gelib de sivrisineklerle uğraşmaya kalkılırsa bunun sonu alınmaz; arzulanan hedefe bir türlü varılamaz.

Hakikaten üzüntü içindeyiz... Yeise düşenlerimiz var. Üniversite ve yüksek mekteplerden ümidi kesenler bile var. Okusunlar da adam olsunlar düşüncesiyle mekteblere gönderdikleri çocuklarının arkalarından ağıtlar yakan; ağlayıp sızlayan, bayılıp yırtınan ana - babalar var. Yok mu bunlar? Hepsi var!... Herkes biliyor, görüyor.

Bu memleketin evlâdı, kendisine düşman... Ocağına, vatanının dört bucağına düşman. Mekteblere sanki okumaya, okuyup adam olmaya değil de bozulmaya, yok olmaya ve ölmeye gidiyorlar... Bilmiyorum ne derece doğrudur? Geçenlerde bir yerde anlattılar... Şehirlerine yüksek mektep açılacak olan belde sâkinleri, istememişler: «Huzurumuz kaçar.» demişler. Bu, iyi bir iş değil; iyi bir anlayış da değil. Fakat neylersiniz ki; böyle bir anlayış mevcûd.

Düşünün bir kerre... Kimya Fakültesi'nin lâburatuvarında «*molotof kokteyli*» yapıyorlar. Yapmayı değil, yıkmayı düşünüyorlar... Yaşatmak için değil, öldürmek için didiniyorlar. Büyük şehirlerin caddelerinden, sokaklarından geçilmiyor... Evlerde bile gönül rahatlığı ile oturulamıyor. Hâne sâhibleri, bir kör kurşunun içeriye girmesinden korkuyorlar. Kim bilir; belki de yataklarını, cam kenarlarından biraz daha içerilere çekiyorlar.

Konuşan, silâhlar... Hepsi yabancı menşe'li silâhlar. Bakıyorsunuz; Çin malı, Rus malı... bilmem ne malı? Nereden girer? Nasıl girer? Anlaşılmaz... Fakat anlaşılmalı. Silâhların kaynakları aranıp bulunmalı ve kurutulmalı. Mermiler ve techizât... Tomar tomar, yığın yığın... Bütün bunlar kimin için? Senin için, benim için... Seni ve beni öldürmek için. Öldürmek isteyen kim? Korkmayın yabancı değil... Bizimkiler. Oğullarımız, kızlarımız ve torunlarımız. Okuyup adam olsunlar; memlekete ve millete faydalar getirsinler diye çeşitli sıkıntılara katlanıp mekteblerimize gönderdiklerimiz. Bugün, bize düşman işte bunlar.

Bunları idâre eden bir kara ve kanlı el var muhakkak... Asıl o bulunmalı; asıl o elin sâhibi bulunmalı... Ve teşhir olunmalı; herkese tanıtılmalı ki; ne mal olduğu anlaşılsın. Yetsin artık, çocuklarımızın birbirlerini öldürüp durmaları yetsin artık. Sadece aldatılmışlara değil, aldatanlara da bakalım... Yalnızca: «Kahrolsunlar!.» diyenlere değil, biraz da onları bağırtanlara bakalım.

Hatırlayın, geçmişi hatırlayın!... Bazı gençler Moskova'ya nasıl götürülüp hususî sûrette yetiştirilmişlerdi. Ve bunlar kimlerdi? İyi hatırlayın!. Mustafa Suphiler'i, Edhem Nejat'ları, Şefik Hüsnü'leri, Satreddin Celâlleri, Şevket Süreyyaları, Nâzım Hikmet'leri... Ve yine Ahmet Emin Yalmanları, Sertel'leri, Berkes'leri, Behice Boranları, Vedat Nedim Tör'leri, Yakup Kadri'leri, Boratavları hatırlayın... ve daha nicelerini çok iyi hatırlayın. Hatırlayın da onların zihniyetlerini mîras olarak devralanları anlayın, tanıyın; çıbanbaşlarını oralarda ve onlarda arayın.

ÜSTÂD DİYOR Kİ... 3

Amerika ve Rusya... ha Hoca Ali, ha Ali Hoca!

Makine ruhlarda putlaştı

Bu memlekette, biri, birzamanlar *«İslâm sosyalizmi»* diye bir dâva attı ortaya... Evime geldi bir gün... Bu zat Avrupa'da tahsil etmiş biri... Şu veya bu kıymet hükmü koymayacağım, hakkında... Müdafaa ediyor *«İslâm sosyalizmi»* fikrini... Ve bir huccet gösterdi bana: Hz. Osman devrinde Ebû Zer Hazretleri, Hâlife'nin önüne dikiliyor ve şunu söylüyor: *«Niçin, zenginlerden alıp fakirlere dağıtmıyorsun?*

Bunu anlattı ve dedi:

— *İşte sosyalizm bu değil mi?...»*

Dedim ki:

— *Yahu, siz ne garip insanlarsınız!... Tevhid kelimesinin ilk bölüm noktasında cümleyi kesiyorsunuz âdetâ... 'Lâilâhe' de kesiyorsunuz! «İllâllah» ı var bunun... Ya Hz. Osman ne cevap vermiş buna?.*

Onu biliyordu hemen başı eğildi. Hz. Osman'ın Ebu Zer Hazretleri'ne cevabı şu: Öyle bir cevap ki, biri *(metodoloji)* yâni usûl, öbürü esas bakımından bütün İslâm... Evelâ usûl... diyor ki:

«— Ben Allah Resûlünden görmediğimi yapmam!...»

Bu bir, ikincisi esas:

— *İslâmda mülkiyet esastır. Yardım da... Dileyen dilediğini verir; fakat ben zorlayamam...»*

Demek ki, iş yine zıdların âhengi mes'elesinde... Hem sahib olacaksın, hem sahib olmayacaksın... Benim *«Sahte kahramanlar»* konferansında sanıyorum, bir nokta var. Onu tekrara mecburum. Bir gün bir komünist, gûya düşünme istidadında biri, bana dedi ki:

«— İslâm'ı takdir ediyoruz, herşeyiyle harika...»

«— Eyy?..»

«— Ama iktisadî doktrini yok!...»

Hayretler içinde kaldım. Zaten bunlar iktisadı, şöyle zannederler; Deve kuşu gibi... Burnunu bir yere sokar, dünya soktuğu yer kadar zanneder deve kuşu...

İktisad bir büyük ilimdir. İktisad, kemiyet ve keyfiyetiyle birlikte çalışan servetin devridaimi üzerinde, ölçüler vazeden bir ilim.. Ama mâverai bir dünya görüşüne esas teşkil edemez.

İslâm'da iktisadî doktrin var mı, yok mu?..

O komüniste dedim ki:

— *Sana birşey söyleyeceğim şimdi, herşeyi anlayacaksın. Tıpkı bir elmadaki erimiş demir gibi... İslâm'da bütün iktisadî dâva, Ama onu çözebilmek, lifini bulabilmek lâzım...* Mâden suyunda demir gibi: ama bünyede erimiş olarak mevcuttur. Ne mutlu onu görebilene!.. *«Benimki benim, seninki de senin!...»* Bu şeriattır.

İkincisi, «seninki senin, benimki de senin!..» Bu tarikat... Üçüncüsü: *«Ne seninki senin, ne benimki benim... Herşey Allah'ın!... Bu da hakikat!»*

Komünist mahatabım o kadar tahassüs sahibi olduki, gözleri yaş doldu. Fakat, ne inceleyen, ne soran, ne ayıklayan, ne bakan, ne eden var bu memlekette... Sadece mağrur bir cehalet...

Sosyalizm şurdan çıktı; *(sosyal)* diye alâkasız bir kelimeden... 19. Asrın ortalarında... Makine terakkisinin başına doğru *(Sosyal), (sosyal mes'ele), (sosyal)* şu, *(sosyal)* bu.. *(Sosyal)* lâfında esas olan, topluluk mânasıdır. Sosyalistler de tuttular, tıpkı, *«komünizm»* in *«komün»* den alınışı gibi, aşırıverdiler kelimeyi... Ve makine terakkilere onlara yardım etti. Çünkü ortaya mazlumluğu açıkça görülen veya görülmek istenen bir sınıf peyda oldu. İşçi sınıfı...

Patrondan gündelik alıyor işçi... Meselâ 10 kuruş... Patron da, bu emek vâhidi üzerinden meselâ 15 kazanıyor. Hiçbir emeği olmadan...

Oldu mu ya?..

İşte komünistlerin düsturu:

«İş işçi manzumesinin patronu, kendisine ne kalırsa o kadarını ameleden çalmış demektir.»

(Sayfayı çeviriniz)

HAKFİKİR Gazetecileri Sendikası kuruluş hazırlığına başladı

Basın sahasında beyin teri döken İslâmcı gazetecilerin bir çatı altında toplanarak seslerini duyurmalarını sağlamak maksadına matûf olarak bir sendika kurulması için çalışmalar yapılmaya başlandı.

Kısa adı «HAKFİKİR» olan «Hakfikir Gazetecileri Sendikası»nın kuruluş hazırlıklarını devam ettirmekte olan eşhas, yakında nizamnamelerinin alâkalı mercilere verileceğini söylediler.

Hakfikir, bünyesinde tarik, ufak tefek görüş farklılıkları nazarı itibare alınmaksızın bütün «Mutlak Fikir» davacısı gazetecilerin toplanacağı açıklandı. Bu teşkilâtlanmanın bir zaruret haline geldiği ve sol ile sâir grupların gazeteciler üzerinde devam ettirdikleri tahakkümün böylece yıkılabileceği de açıklamada yer aldı.

HAKFİKİR GAZETECİLERİ SENDİKASI müteşebbisleri müstakbel sendikanın çok kısa bir zamanda bütün memleket çapında teşkilâtlanabileceğini ümid ettiklerini de sözlerine ilâve ettiler.

HAKFİKİR, evvelâ fikir erbabı gazetecilerin toplanacağı bir sendika olacak ve lüzûm görülürse basım işçileri de sendika bünyesinde yerlerini alacak.

Ayrıca; kapitalin de muayyen bir hudud içinde hepsi lâzım... Nitekim kapitalin ne kadar kerih bir şey olduğunu hem Ebu Zer Hazretleri'nin birçok menkibeleri, hem de doğrudan doğruya İslâm'ın Allah tarafından gönderilmiş, şeriatı ortaya koyuyor. Zekât nedir ki?..

Zekât temizlenmedir. Kapitalin temizlenmesi... Zekât, duran, tembel sermayeye düşmandır. Her sene onun kırkta birini ister. Eğer o sermaye kazanmıyorsa, iflâs eder, gider. Öyle bir kamçı ki, durdurmuyor... Sonra da hakkını, kazancın sosyal hakkını tesbit ediyor, istiyor.

Ve makine... İş ve işçinin dayanak aleti makine...

Bahsimizin en mühim tarafı... Makine, el tezgâhlarından, başlayarak bir nev'i insan zekâsının manivelası halinde bir teksir, bir kolaylaştırma, bir çoğaltma âleti olarak meydana getirilen basit ve şuursuz bir robot...

Biraz daha eğilelim, makine üzerine... Makine nedir?

Kimbilir, insanlar tekerleği bulmak için kaç bin asır geçirdiler. Tekerlek tohum halinde bir makinadır. Mesafeleri saran bir yumak... İlk fikir... Çünkü, dairede sonsuzluk hususiyeti var... O devamlılık içinde yol alma aleti... Evvelâ ifade edeyim; eğer peygamberler olmasaydı, beşeriyet tekerleği bulmak değil, yemek yemek için, ağzını bulamazdı. Bütün ilimler peygamberlerden gelmedir. Meselâ bugün mekteblerde okutulan riaziye, yani matematik, doğrudan doğruya semavî bir ilim verisidir.

Makine, kendi ifademizle söyleyelim, düpedüz bir kuvveti düzlüğüne bir iticiliği, bir çekiciliği bir döndürücülüğü bir kombinezon halinde fayda fikrine inkılâb ettirmenin -tabir yerindedir- mankafa bir âletidir. Mankafa!... Ve insan ihtiyacına göre insan yapısıdır. Bu mankafanın ne kadar büyük olursa olsun, getirdiği inkılâblar cemiyete yaptığı tesirler, mankafalılığını unutturamaz; yahut unutulmaması lâzımdır... Çünkü, bugün makine eski putlar devrinden sonra önünde ibadet edilmeyen, ibadet teklifi getirmeyen en korkunç put halindedir. Bugün makine ruhlarda putlaşmış!.. İnsan kendi kaabiliyetini, Allah'dan aldığı kaabiliyetini ona izafe edip, onun emrine geçmiştir! Makineyi azizleştirme dalâleti... Bunu Türkiye'de kolayca anlatmak mümkün değil... Avrupa bunun ihtilacını. Kıvranmasını geçiriyor. Daha evvel söyledim; «*Kıvranan devler*» diye... Avrupa'da bütün fikir adamları bağırıyor:

«— *Neyle hangi ruhî müeyyideyle tahakküm edeceğiz makineye?*»

İşte ben bunu burda söyleyince anlaşılmıyor. Eh, benim İslâmiyet dâvamı da, gidip de Patagonya'da, bilmem nerede, Amerika'da, Moskova'da söylesem, herkes, «*Acaba ne diyor?*» diye bakar... Türkiye'de, «*bırak geri adam!..*» deyip geçiveriyorlar... Çünki, kendileri daire içinde devir farkiyle o kadar geri ki, beni arkalarında görüyorlar.

Bu en tehlikeli hududdur aklımızın... Çünkü, ibadet rejimi yok makinenin... Olsaydı cayarlardı belki... Ruhlarda biriken bir hadisedir bu... Korkunç! Farkına varmadan ilahlaştırma...

İşte bu işi mezhepleştiren de komünizmdir. Ruhu ve Allahı inkâr ederek maddeyi ve maddî hareketi putlaştırma... Ve işte Nazım Hikmet bunu kendi hissî tarafıyla söylemiştir:

«*Trummm.. trummmm.. Makineleşmek istiyorum!*»

Benim bir formülüm var, onu da söyleyeyim: Dünyanın en zeki makinesi, bugünün elektronik beyinleri vesaire, dünyanın en aptal adamının tırnağını keserken gösterdiği makine kaabiliyetinden daha geridir!... Çünkü, dünyanın en aptal adamında, meselâ tırnağı çatlaksa o yeri bırakmak veya dikkatli kesmek şeklinde şuur vardır. Makine de ise bu yoktur. Makinenin bu hamakatini Yahudi Şarlo, bir filmin de ne güzel belirtir! Yahudi korkunç adamdır. Hem kapitali kendisi getirir, hem (anti kapitalizmi) i... Hem (Marks) çıkarır, hem de komünizmi yıkmak için en büyük filozofu, (Bergson)... Üstelik ulvî ruh ukdelerini şehvanî bir sefalete bağlayan bir (Freud) meydana getirir. Şarlo harikulâde ifade ediyor makinenin hamakatini... Bu benim bayıldığım bir misâldir; Bir büyük fabrikada herşey (standardize)... Yani bölüm bölüm işler. Muayyen bir işçi, mamulün bütününe ait bir cüz'ünü yapıyor. Önüne geliyor dönen tezgâh, ve işçi, meselâ bir somunu sıkmak gibi tek ve basit bir iş yapmakla kalıyor. Yemek yeyişleri de böyle... Her adamın önüne dönen bir tabla geliyor. Adamın yemeğini verecek... Duruyor önünde... Birkaç kolu var; kolun biri kalkıyor, bir şey alıyor tabaktan, adamın ağzına uzatıyor. Bir domuz eti kaç saniyede çiğnenir, hesabı var makinede; kolay. Ondan sonra ikinciyi veriyor, üçüncüyü veriyor... Bir kol var ayrıca, işçinin ağzını silmeye geliyor. Ağız silinince, dönüyor makine öteki adama.. Şimdi o gelen makinenin yemek verme kolu bozulmuş. Yemekler dökülüyor, havaya gidiyor. Fakat, ağız silme kolu gelip aç adamın ağzını siliyor!. Al sana ilâhlaştırdıkları makine! Makine, bundan daha güzel izah edilemez.

Bugün makinenin sultası, tahakkümü altına girmiş olan medenî dünya, beşeriyet, ona tahakküm edecek ve onu emri altına alacak bir rejim bekliyor. Dünya'nın beklediği inkılâbın başlıca şubesi budur! Kaybolan ruh müeyyidesini bulmak...

20. Asra doğru bu gelişi, şiir ve edebiyat adamları, sezmişlerdir. (Bodler) işimli şair, (Rambo) isimli şair, insanlığın girdiği çıkmazı ve onun kasvetli hayatını şiirlerinde yaşatmışlardır. Ve o asırda bir de (Freud) gelmiştir ve büyük bunalım başlamıştır.

Bunalımı ortaya atan, Birinci Dünya Harbi oldu. Birinci Dünya Harbi tarihin en mühim hadisesidir. İkinci Dünya Harbi çok daha modern silâhlarla onun bir şubesi olmaktan başka birşey değil... Birinci Dünya Harbi bütün muvazeneleri bozdu. Hastalık derinin üstüne sirayet ediverdi. Kalmadı muvazene!...

Ve işte o büyük feryadlar başladı:

«*Nereye gidiyoruz?..*»

Meselâ kadın kılığı... 1904 tarihli bir yabancı mecmuaya bakın, denize giren bir kadının bileğinden çenesine kadar örtülüdür. Şimdi anadan doğma hale geldi.. Musiki Afrikalı zenci tepinmesinden ibaret.. Şiir ve edebiyat, kâbus geçiren adamın alt alta dizili hezeyanları... Uzun tafsilâta değmez!

Evet, bütün muvazeneler allak bullak...

Ve komünizm hemen patladı. Bu, Rusyada oluşu bakımından dikkate şayan bir hadisedir. Almanya, Fransa gibi büyük sanayi ülkelerinde beklenirken, o zamanki gayet geri Avrupalılaşma gayretindeki, Rusya'da patlaması garip... Bunu meşhur içtimaiyatcı Bugle, şöyle izah eder:

«— *Orada patlamaya mecburdu; çünkü başka yerlerde bu hastalığın panzehiri de vardı. Orada vücudu panzehirsiz buldu ve birden patladı. Muvaffak oldu.*»

Tabiî, Birinci Dünya Harbi ona en büyük zemini açtı. İlâhî kaderde her şey, hadiseler olduktan sonra belli olur. İlâhî kader dedim de aklıma geldi. Geçen gün televizyonda bir sahne gördüm. Sakallı, ama modern (!) sakallı bir tip lâfa başladı. «*Deprem yani zelzele takdir-i ilâhî değildir!*» diye... Hayret ettim. Herhangi bir sersemin sözü zannettim, Şöyle bir kımıldadı adam... Arkasında bir levha; aynen: «*Deprem, takdir-i ilâhi değildir!*» Yani resmen de yaftala-

Vanlıoğlu Ticaret
Arsa Ofisi
Tamamı 12 bin liraya arsalar
1) Mesken arsaları
2) Sahil arsaları
3) Yatırım arsaları

Not: Her pazar saat 14.00'de servisimiz emrinizdedir

Merkez: Malta Fevzipaşa Cad. Nu: 36 Fatih Tel: 21 02 60

BİZE MEKTUB YAZAN
MÜŞTERİLERİMİZİN DİKKATİNE

Arsalarımız 120, 180, 200 ve 300 metrekaredir. Sahil arsalarımızın hepsi deniz kenarındadır.

Mesken arsaları Gaziosmanpaşa Sultançiftliğine bağlı Şirinevler'de ve Mahmudbey'de

Yatırım arsaları Gaziosmanpaşa Arnavutköy'de (120 metrekaresi 10 bin TL, daha büyük olanlar, Metrekaresi 100 TL. olarak hesab edilir.)

Diğer arsaların fiyatları 250 ilâ 500 TL arasında olup yerine göre değişir.

mışlar. Benim oğlum ressamdır, güzel bir karikatür yaptı geçenlerde... Bildiğiniz gibi, çocukların oturakları vardır ya, oraya yerleştirdi bazı adamları, altına da «*açıkoturum*» diye yazdı. İşte bizde TRT kafası!...

Dünyanın neresinde görülmüştür; resmî küfür ülkesinde yazılmaz böyle levhalar.. Komünizm'de bile olmaz bu!... Allah bütün hadiseleri sebeplere bağlamıştır; Dış sebebe kimsenin itirazı yok; fakat müminin inandığı iç sebebi inkâr neye? Doğrudan doğruya bunu alıp, mevzu dışına çıkıp, o bahsi kader-i ilâhiyi olarak redde götürmek, TRT'nin sadece küfrünü ilân etmesidir. Bu mu onun memuriyeti?..

Evet, dediğim gibi bütün muvazeneler allak bullak, tepetaklak... Ve her şey kendi marifeti yolunda... Bataklıkta çırpınan bir cemiyet ve birbirinden kopuk fertler...

Alman filozofu (Kayzerling), asrın adımını «*Şoför*» olarak gösterir. Hakikaten asrın adamı şuursuz bir motor güciyle gidip gelen dört tekerlekli bir mahlûk...

Maddecilik nazariyede çürümüş, ameliyedeyse hayata hâkim olmuştur. Her şeyi, gördüğü, tuttuğu, duyduğu, taddığı, kokladığı şeylerden ibaret kabul edici, 5 hasse plânında bir dünya...

Bu arada Nazizm ve faşizm... Komünizmin peşinden bunlar... Bir düzen getirdiğini sanan müflis tecrübe... Bütün muvaffakiyeti Alman milletinin (romantik) bir millet olmasından ötürü...

Ve bir Amerika...

O Amerika ki, Birinci Dünya Harbi'ne ve hattâ İkinci Dünya Harbi'ne kadar (Splandid İzolman) dedikleri ulvî tecerrüd, yani muhteşem yalnızlık içindeydi ve Avrupa onun suratına bile bakmıyordu. Bu defa cihan hakimiyeti rolüne geçti. Ve karşılıklı hırlaştığı Rusya ile topyekûn insanlığı teslim alma oyununa girişti.

İşte onlar da, komünistlerin makineyi devamlı ilâhlaştırmaktaki rolünde daha muvaffak... Ay hikâyesi, feza pilotları, şunlar, bunlar... Bu işin bir de hazin tarafı var: Acaba anlaşmalı olarak bütün insanlığı kandırma yolunda mı bunlar?.. Meksika'da çıkan bir gazete, benim bundan 8 - 10 sene evvel ortaya attığım bir tezi aynen müdafaa ediyor: «*Yalandır*» diyor, «*Aya gittikleri, ettikleri... Hepsi düzmece işler...*»

O da ayrı; ben gittiklerini hakikat kabul ediyorum. Ay dünyadan 300 bin kilometre mesafede... Yani ışığın sür'atiyle bir tek saniye... Fezanın milyarlarca ışık senesi buudları hesab edilmiştir bugün... Bir de tek saniyeyi düşünün! Kâinatı fethetmiş olmak bu işin neresinde ne gurur ne aptalca!... Ve Ay'a gitmekle (Gagarin) isimli komünist pilotun, «*Bütün fezayı gezdim, Allah diye bir şey görmedim!*» diyecek kadar ileriye gidiyor.

Demin söyledik; Allah ötelerin ötesi, ötelerin ötesi, onun da ötesi... Verâların verâsında...

Kim demiş onlara ki, gökte -hâşâ- bir şamandra gibi filân yerde Allah duruyor. İşte, olanca başarıları ahmak makineyi kudurtmaktan ibaret bir dünyada küfür diyalektiği!..

Şimdi ben size, hem tevazua sığınarak, hem de kendime ait olduğunu inkâr etmeyerek, bir teşhis koyayım ortaya: Bugün dünyanın iki büyük belâsı var. Biri doğu tarafında komünizm, öbürü batı tarafında Amerikanizm! Ve işte (greko - lâtin) medeniyeti denilen Avrupa medeniyetini kurtarmak için, eski Fransız Cumhurbaşkanı (Dö Gol) ün tek dâvası... Bir nev'i haçlılar seferi düşünüyordu bu adam iki tarafa karşı... Kendime ait dediğim heşhis ise şu: Rus kafada materyalisttir; Maddeci... Fakat hayatı (mistik) dir. Sırrî... Amerikalı kafada antimaterya-listtir; Fakat hayatı materyalist... İkisi de aynı mal; ha Hoca Ali, ha Ali Hoca... İkisi de birbirine ters - yüz, eşit...

Ve işte beşeriyetin beklediği inkılâb, bu iki devin tepesine inecek olan büyük harekettir.

Amerikalı, tecrübe diye birşey tutturmuştur. Zaten (pragmatizm) isimli felsefeleri Amerikalının tecrübe metodu.. Dine de, «*enteresan bir tecrübedir.*» derler, geçerler. «Ne çıkarsa bahtına!» gibilerden...

Böyle şey olur mu?.. Madde üstü inanışlarda hele seni bir «deneyeyim!» diye düşünülebilir mi?

Tecrübe... Sanki aksi çıkması melhûz bir tecrübe... Elinle yonttuğun bir makine mi bu?..

İşte, fezaya gitmeler, gelmeler, şunlar, bunlar, hebsi, bu makine fikrinin idealize edilmesi... Azizleştirilmesi... Beşer, yaptığı şeyin kendi mahsulü olduğunu anlayamıyor, insan cüz'ileştiriliyor, küllileştirilmekten uzaklaştırılıyor küllilikten çıkıyor, cüz'iye iniyor. Herkes bir düğmeye basmakla işi hallettiğini sanıyor. Ve sentez yapabilen idrak kalmıyor...

En büyük tehlike bu!...

Halbuki mâkine, hakikatte bir oyuncaktır.

Şimdi size torunumdan bahsedeceğim. Beş yaşında bir torunum var, benim. Bir gün bir çocuk saffeti içinde dünyanın en derin hakikatini dile getirivermez mi? Televizonda, o feza filmleri filân oynuyordu. Ben de gözüm ekranda, makinenin ne kadar aptal birşey olduğunu yanımdaki iki profesöre anlatıyordum. Çocuk birden bire döndü, «*Dede!.*» dedi, «*bunlar benim oyuncaklarıma benziyor!*»

Bayıldım.

(Sayfayı çeviriniz)

NEŞTER

Soya çekim

Kimmiş acep vâlidesi
Belli değil dib dedesi
Ortak — Pazar meddâhının
Mark'la doludur midesi...

Yâsin Hatiboğlu

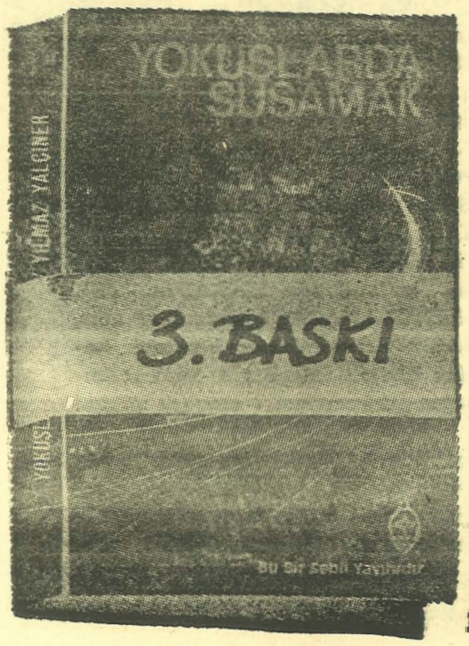

YENİ ÇIKTI.

Sebil'den isteyiniz.

okuyucularımıza...

■ **Peyami Yalçmkaya/ERZURUM:** Aziz genç kardeşimiz, ızdırabınızı anlıyoruz. Bu ızdırabı gazetemizde terennüm etmek de mümkin idi. Ancak, şu garip tecelliye bakınız ki, biz neşriyata başladığımız anda, hasımlarımız ellerindeki günlük gazeteler ile hergün hezeyan kusacaklar. Haftada bir o da çok çok gecikerek cevap verebileceğiz. Halbuki, şartlar eşit olsa bunları anında susturmak mümkündür. Hattâ peşleri sıra sürükledikleri masum kardeşlerimizi de bataklığa saplanmadan kurtarmak mümkündür. Allah, ileride bu imkânı bahşederse, pamuk ipliği ideolojilere kafalarını bağlamış kimseler çok çabuk hizaya gelecektir. Selâmlar..

■ **Zeki Kaplan/MALATYA:** Bahsettiğiniz kitap bizde bulunmamaktadır. Piyasada bulabileceğinizi de pek tahmin etmiyoruz. Selâmlar...

■ **Necdet Aksoy/KARAMAN:** Eksik sayılarınız gönderildi ve abone aksaklıkları giderildi. Selâmlar.

■ **Mehmet Eren/KARAMAN:** Gazetenizin zaman zaman elinize ulaşmaması bizden doğan bir husus değil. Çünkü, altı aydan bu tarafa abonelerimizin gazetelerini otomatik makinelerle gönderiyoruz ki, hata ihtimali ortadan kalkmış bulunuyor. Lütfen postacınıza ısrarla sorunuz. Selâmlar...

■ **AKINCILAR DERNEĞİ/KARAMAN** Alâkanıza teşekkür ederiz. Çalışmalarınızda başarılar.. Selâmlar..

■ **Ahmed Şahiner/DOĞANHİSAR:** Mes'eleniz azap verici. Ancak size bu kadar tafsilât üzerinden bir yol göstermemiz mümkün olamaz. Bir avukat kardeşimizin dosyaya bakması icabetmektedir. Buradan ilân ediyoruz, Doğanhisar veya çevresinde bulunan İslâmcı avukat kardeşlerimiz himmet edip davanızla alâkadar olmalıdırlar. Aboneniz devam edecektir, merak etmeyiniz.

■ **İSLÂMCI AVUKATLARA:** Doğanhisar'da İmam-Hatib talebesi olan iki gencimiz, bir iftira üzerine tevkif olunmuşlardır. Halen Doğanhisar hapisanesinde bulunmaktadırlar ve kendileriyle alâkadar olunması icabetmektedir. Gencimizin adresi şöyledir: Ahmed Şahiner, Şıh Mahallesi, Doğanhisar. Ola ki, bu ilânımız üzre bir dava arkadaşımız külfetine katlanır ve bu gençlerimizin mes'elesine el uzatır. Selâmlar...

■ **Hüseyin Yorulmaz/K. MARAŞ:** Biliyorsunuz, gazetemizde şiire pek yer veremiyoruz. Halbuki arzumuz, edebî sahada güzel numuneleri de okuyucularımıza intikal ettirmek istikametinde. Fakat, imkânlar mahdud, sayfa adedimiz işte meydanda.. Onun için şiirinize yer veremediysek, bizi mazur göreceğinizi ümid ediyor, selâmlarımızı gönderiyoruz.

Ayrıca; kapitalin de muayyen bir hudud içinde hepsi lâzım... Nitekim kapitalin ne kadar kerih bir şey olduğunu hem Ebu Zer Hazretleri'nin birçok menkibeleri, hem de doğrudan doğruya İslâm'ın Allah tarafından gönderilmiş, şeriatı ortaya koyuyor. Zekât nedir ki?..

Zekât temizlenmedir. Kapitalin temizlenmesi... Zekât, duran, tembel sermayeye düşmandır. Her sene onun kırkta birini ister. Eğer o sermaye kazanmıyorsa, iflâs eder, gider. Öyle bir kamçı ki, durdurmuyor... Sonra da hakkını, kazancın sosyal hakkını tesbit ediyor, istiyor.

Ve makine... İş ve işçinin dayanak aleti makine...

Bahsimizin en mühim tarafı... Makine, el tezgâhlarından, başlayarak bir nev'i insan zekâsının manivelası halinde bir teksir, bir kolaylaştırma, bir çoğaltma âleti olarak meydana getirilen basit ve şuursuz bir robot...

Biraz daha eğilelim, makine üzerine... Makine nedir?

Kimbilir, insanlar tekerleği bulmak için kaç bin asır geçirdiler. Tekerlek tohum halinde bir makinadır. Mesafeleri saran bir yumak... İlk fikir... Çünkü, dairede sonsuzluk hususiyeti var... O devamlılık içinde yol alma aleti... Evvelâ ifade edeyim; eğer peygamberler olmasaydı, beşeriyet tekerleği bulmak değil, yemek yemek için, ağzını bulamazdı. Bütün ilimler peygamberlerden gelmedir. Meselâ bugün mekteblerde okutulan riaziye, yani matematik, doğrudan doğruya semavî bir ilim verisidir.

Makine, kendi ifademizle söyleyelim, düpedüz bir kuvveti düzlüğüne bir iticiliği, bir çekiciliği bir döndürücülüğü bir kombinezon halinde fayda fikrine inkılâb ettirmenin -tabir yerindedir- mankafa bir âletidir. Mankafa!... Ve insan ihtiyacına göre insan yapısıdır. Bu mankafanın ne kadar büyük olursa olsun, getirdiği inkılâblar cemiyete yaptığı tesirler, mankafalılığını unutturamaz; yahut unutulmaması lâzımdır... Çünkü, bugün makine eski putlar devrinden sonra önünde ibadet edilmeyen, ibadet teklifi getirmeyen en korkunç put halindedir. Bugün makine ruhlarda putlaşmış!.. İnsan kendi kaabiliyetini, Allah'dan aldığı kaabiliyetini ona izafe edip, onun emrine geçmiştir! Makineyi azizleştirme dalâleti... Bunu Türkiye'de kolayca anlatmak mümkün değil... Avrupa bunun ihtilacını. Kıvranmasını geçiriyor. Daha evvel söyledim; «*Kıvranan devler*» diye... Avrupa'da bütün fikir adamları bağırıyor:

«— *Neyle hangi ruhî müeyyideyle tahakküm edeceğiz makineye?*»

İşte ben bunu burda söyleyince anlaşılmıyor. Eh, benim İslâmiyet dâvamı da, gidip de Patagonya'da, bilmem nerede, Amerika'da, Moskova'da söylesem, herkes, «*Acaba ne diyor?*» diye bakar... Türkiye'de, «*bırak geri adam!*.» deyip geçiveriyorlar... Çünki, kendileri daire içinde devir farkiyle o kadar geri ki, beni arkalarında görüyorlar.

Bu en tehlikeli hududdur aklımızın... Çünkü, ibadet rejimi yok makinenin... Olsaydı cayarlardı belki... Ruhlarda biriken bir hadisedir bu... Korkunç! Farkına varmadan ilahlaştırma...

İşte bu işi mezhepleştiren de komünizmdir. Ruhu ve Allahı inkâr ederek maddeyi ve maddî hareketi putlaştırma... Ve işte Nazım Hikmet bunu kendi hissî tarafıyla söylemiştir:

«*Trummm.. trummmm.. Makineleşmek istiyorum!*»

Benim bir formülüm var, onu da söyleyeyim: Dünyanın en zeki makinesi, bugünün elektronik beyinleri vesaire; dünyanın en aptal adamının tırnağını keserken gösterdiği makine kaabiliyetinden daha geridir!... Çünkü, dünyanın en aptal adamında, meselâ tırnağı çatlaksa o yeri bırakmak veya dikkatli kesmek şeklinde şuur vardır. Makine de ise bu yoktur. Makinenin bu hamakatini Yahudi Şarlo, bir filmin de ne güzel belirtir! Yahudi korkunç adamdır. Hem kapitali kendisi getirir, hem (anti kapitalizmi) i... Hem (Marks) çıkarır, hem de komünizmi yıkmak için en büyük filozofu, (Bergson)... Üstelik ulvî ruh ukdelerini şehvanî bir sefalete bağlayan bir (Freud) meydana getirir. Şarlo harikulâde ifade ediyor makinenin hamakatini... Bu benim bayıldığım bir misâldir; Bir büyük fabrikada herşey (standardize)... Yani bölüm bölüm işler. Muayyen bir işçi, mamulün bütününe ait bir cüz'ünü yapıyor. Önüne geliyor dönen tezgâh, ve işçi, meselâ bir somunu sıkmak gibi tek ve basit bir iş yapmakla kalıyor. Yemek yeyişleri de böyle... Her adamın önüne dönen bir tabla geliyor. Adamın yemeğini verecek... Duruyor önünde... Birkaç kolu var; kolun biri kalkıyor, bir şey alıyor tabaktan, adamın ağzına uzatıyor. Bir domuz eti kaç saniyede çiğnenir, hesabı var makinede; kolay. Ondan sonra ikinciyi veriyor, üçüncüyü veriyor... Bir kol var ayrıca, işçinin ağzını silmeye geliyor. Ağız silinince, dönüyor makine öteki adama.. Şimdi o gelen makinenin yemek verme kolu bozulmuş. Yemekler dökülüyor, havaya gidiyor. Fakat, ağız silme kolu gelip aç adamın ağzını siliyor!. Al sana ilâhlaştırdıkları makine! Makine, bundan daha güzel izah edilemez.

Bugün makinenin sultası, tahakkümü altına girmiş olan medenî dünya, beşeriyet, ona tahakküm edecek ve onu emri altına alacak bir rejim bekliyor. Dünya'nın beklediği inkılâbın başlıca şubesi budur! Kaybolan ruh müeyyidesini bulmak...

20. Asra doğru bu gelişi, şiir ve edebiyat adamları, sezmişlerdir. (Bodler) işimli şair, (Rambo) isimli şair, insanlığın girdiği çıkmazı ve onun kasvetli hayatını şiirlerinde yaşatmışlardır. Ve o asırda bir de (Freud) gelmiştir ve büyük bunalım başlamıştır.

Bunalımı ortaya atan, Birinci Dünya Harbi oldu. Birinci Dünya Harbi tarihin en mühim hadisesidir. İkinci Dünya Harbi çok daha modern silâhlarla onun bir şubesi olmaktan başka birşey değil... Birinci Dünya Harbi bütün muvazeneleri bozdu. Hastalık derinin üstüne sirayet ediverdi. Kalmadı muvazene!...

Ve işte o büyük feryadlar başladı:

«*Nereye gidiyoruz?..*»

Meselâ kadın kılığı... 1904 tarihli bir yabancı mecmuaya bakın, denize giren bir kadının bileğinden çenesine kadar örtülüdür. Şimdi anadan doğma hale geldi.. Musiki Afrikalı zenci tepinmesinden ibaret.. Şiir ve edebiyat, kâbus geçiren adamın alt alta dizili hezeyanları... Uzun tafsilâta değmez!

Evet, bütün muvazeneler allak bullak...

Ve komünizm hemen patladı. Bu, Rusyada oluşu bakımından dikkate şayan bir hadisedir. Almanya, Fransa gibi büyük sanayi ülkelerinde beklenirken, o zamanki gayet geri Avrupalılaşma gayretindeki, Rusya'da patlaması garip... Bunu meşhur içtimaiyatcı Bugle, şöyle izah eder:

«— *Orada patlamaya mecburdu; çünkü başka yerlerde bu hastalığın panzehiri de vardı. Orada vücudu panzehirsiz buldu ve birden patladı. Muvaffak oldu.*»

Tabii, Birinci Dünya Harbi ona en büyük zemini açtı. İlâhî kaderde her şey, hadiseler olduktan sonra belli olur. İlâhî kader dedim de aklıma geldi. Geçen gün televizyonda bir sahne gördüm. Sakallı, ama modern (!) sakallı bir tip lâfa başladı. «*Deprem yani zelzele takdir-i ilâhî değildir!*» diye... Hayret ettim. Herhangi bir sersemin sözü zannettim, Şöyle bir kımıldadı adam... Arkasında bir levha; aynen: «*Deprem, takdir-i ilâhi değildir!*» Yani resmen de yaftala-

Vanlıoğlu Ticar et
Arsa Ofisi
Tamamı 12 bin liraya arsalar
1) Mesken arsaları
2) Sahil arsaları
3) Yatırım arsaları

Not: Her pazar saat 14.00'de servisimiz emrinizdedir

Merkez: Malta Fevzipaşa Cad. Nu: 36 Fatih Tel: 21 02 60

BİZE MEKTUB YAZAN
MÜŞTERİLERİMİZİN DİKKATİNE

Arsalarımız 120, 180, 200 ve 300 metrekaredir. Sahil arsalarımızın hepsi deniz kenarındadır.

Mesken arsaları Gaziosmanpaşa Sultançiftliğine bağlı Şirinevler'de ve Mahmudbey'de

Yatırım arsaları Gaziosmanpaşa Arnavutköy'de (120 metrekaresi 10 bin TL, daha büyük olanlar, Metrekaresi 100 TL. olarak hesab edilir.)

Diğer arsaların fiyatları 250 ilâ 500 TL arasında olup yerine göre değişir.

mışlar. Benim oğlum ressamdır, güzel bir karikatür yapta geçenlerde... Bildiğiniz gibi, çocukların oturakları vardır ya, oraya yerleştirdi bazı adamları, altına da «*açıkoturum*» diye yazdı. İşte bizde TRT kafası!...

Dünyanın neresinde görülmüştür; resmî küfür ülkesinde yazılmaz böyle levhalar.. Komünizm'de bile olmaz bu!... Allah bütün hadiseleri sebeplere bağlamıştır; Dış sebebe kimsenin itirazı yok; fakat müminin inandığı iç sebebi inkâr neye? Doğrudan doğruya bunu alıp, mevzu dışına çıkıp, o bahsi kader-i ilâhiyi olarak redde götürmek, TRT'nin sadece küfrünü ilân etmesidir. Bu mu onun memuriyeti?..

Evet, dediğim gibi bütün muvazeneler allak bullak, tepetaklak... Ve her şey kendi marifeti yolunda... Bataklıkta çırpınan bir cemiyet ve birbirinden kopuk fertler...

Alman filozofu (Kayzerling), asrın adımını «*Şoför*» olarak gösterir. Hakikaten asrın adamı şuursuz bir motor güciyle gidip gelen dört tekerlekli bir mahlûk...

Maddecilik nazariyede çürümüş, ameliyedeyse hayata hâkim olmuştur. Her şeyi, gördüğü, tuttuğu, duyduğu, taddığı, kokladığı şeylerden ibaret kabul edici, 5 hasse plânında bir dünya...

Bu arada Nazizm ve faşizm... Komünizmin peşinden bunlar... Bir düzen getirdiğini sanan müflis tecrübe... Bütün muvaffakiyeti Alman milletinin (romantik) bir millet olmasından ötürü...

Ve bir Amerika...

O Amerika ki, Birinci Dünya Harbi'ne ve hattâ İkinci Dünya Harbi'ne kadar (Splandid İzolman) dedikleri ulvî tecerrüd, yani muhteşem yalnızlık içindeydi ve Avrupa onun suratına bile bakmıyordu. Bu defa cihan hakimiyeti rolüne geçti. Ve karşılıklı hırlaştığı Rusya ile topyekûn insanlığı teslim alma oyununa girişti.

İşte onlar da, komünistlerin makineyi devamlı ilâhlaştırmaktaki rolünde daha muvaffak... Ay hikâyesi, feza pilotları, şunlar, bunlar... Bu işin bir de hazin tarafı var: Acaba anlaşmalı olarak bütün insanlığı kandırma yolunda mı bunlar?.. Meksika'da çıkan bir gazete, benim bundan 8 - 10 sene evvel ortaya attığım bir tezi aynen müdafaa ediyor: «*Yalandır*» diyor, «*Aya gittikleri, ettikleri... Hepsi düzmece işler...*»

O da ayrı; ben gittiklerini hakikat kabul ediyorum. Ay dünyadan 300 bin kilometre mesafede... Yani ışığın sür'atiyle bir tek saniye... Fezanın milyarlarca ışık senesi buudları hesab edilmiştir bugün... Bir de tek saniyeyi düşünün! Kâinatı fethetmiş olmak bu işin neresinde ne gurur ne aptalca!... Ve Ay'a gitmekle (Gagarin) isimli komünist pilotun, «*Bütün fezayı gezdim, Allah diye bir şey görmedim!*» diyecek kadar ileriye gidiyor.

Demin söyledik; Allah ötelerin ötesi, ötelerin ötesi, onun da ötesi... Verâların verâsında...

Kim demiş onlara ki, gökte -hâşâ- bir şamandra gibi filân yerde Allah duruyor. İşte, olanca başarıları ahmak makineyi kudurtmaktan ibaret bir dünyada küfür diyalektiği!..

Şimdi ben size, hem tevazua sığınarak, hem de kendime ait olduğunu inkâr etmeyerek, bir teşhis koyayım ortaya: Bugün dünyanın iki büyük belâsı var. Biri doğu tarafında komünizm, öbürü batı tarafında Amerikanizm! Ve işte (greko - lâtin) medeniyeti denilen Avrupa medeniyetini kurtarmak için, eski Fransız Cumhurbaşkanı (Dö Gol) ün tek dâvası... Bir nev'i haçlılar seferi düşünüyordu bu adam iki tarafa karşı... Kendime ait dediğim heşis ise şu: Rus kafada materyalisttir; Maddeci... Fakat hayatı (mistik) dir. Sırrî... Amerikalı kafada antimateryalisttir; Fakat hayatı materyalist... İkisi de aynı mal; ha Hoca Ali, ha Ali Hoca... İkisi de birbirine ters - yüz, eşit...

Ve işte beşeriyetin beklediği inkılâb, bu iki devin tepesine inecek olan büyük harekettir.

Amerikalı, tecrübe diye birşey tutturmuştur. Zaten (pragmatizm) isimli felsefeleri Amerikalının tecrübe metodu.. Dine de, «*enteresan bir tecrübedir.*» derler, geçerler. «Ne çıkarsa bahtına!» gibilerden...

Böyle şey olur mu?.. Madde üstü inanışlarda hele seni bir «deneyeyim!» diye düşünülebilir mi?

Tecrübe... Sanki aksi çıkması melhûz bir tecrübe... Elinle yonttuğun bir makine mi bu?..

İşte, fezaya gitmeler, gelmeler, şunlar, bunlar, hebsi, bu makine fikrinin idealize edilmesi... Azizleştirilmesi... Beşer, yaptığı şeyin kendi mahsulü olduğunu anlayamıyor, insan cüz'ileştiriliyor, küllileştirilmekten uzaklaştırılıyor küllilikten çıkıyor, cüz'iye iniyor. Herkes bir düğmeye basmakla işi hallettiğini sanıyor. Ve sentez yapabilen idrak kalmıyor...

En büyük tehlike bu!...

Halbuki mâkine, hakikatte bir oyuncaktır.

Şimdi size torunumdan bahsedeceğim. Beş yaşında bir torunum var, benim. Bir gün bir çocuk saffeti içinde dünyanın en derin hakikatini dile getirivermez mi? Televizonda, o feza filmleri filân oynuyordu. Ben de gözüm ekranda, makinenin ne kadar aptal birşey olduğunu yanımdaki iki profesöre anlatıyordum. Çocuk birden bire döndü, «*Dede!.*» dedi, «*bunlar benim oyuncaklarıma benziyor!*»

Bayıldım.

(Sayfayı çeviriniz)

NEŞTER

Soya çekim

Kimmiş acep vâlidesi
Belli değil dib dedesi
Ortak — Pazar meddâhının
Mark'la doludur midesi...

Yâsin Hatiboğlu

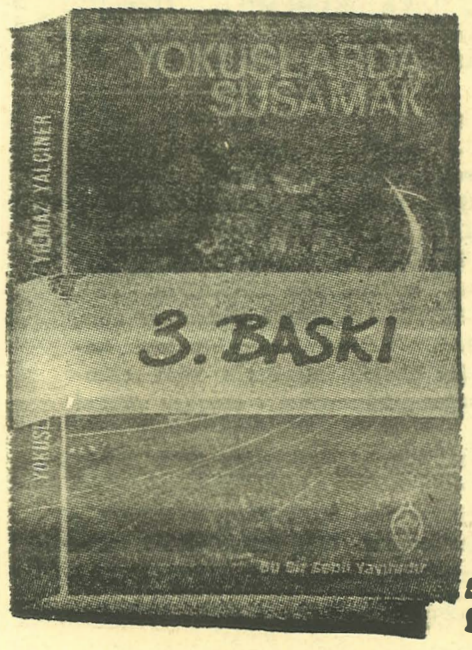

YENİ ÇIKTI.

Sebil'den isteyiniz

okuyucularımıza...

■ **Peyami Yalçmkaya/ERZURUM:** Aziz genç kardeşimiz, ızdırabınızı anlıyoruz. Bu ızdırabı gazetemizde terennüm etmek de mümkin idi. Ancak, şu garip tecelliye bakınız ki, biz neşriyata başladığımız anda, hasımlarımız ellerindeki günlük gazeteler ile hergün hezeyan kusacaklar. Haftada bir o da çok çok gecikerek cevap verebileceğiz. Halbuki, şartlar eşit olsa bunları anında susturmak mümkündür. Hattâ peşleri sıra sürükledikleri masum kardeşlerimizi de bataklığa saplanmadan kurtarmak mümkündür. Allah, ileride bu imkânı bahşederse, pamuk ipliği ideolojilere kafalarını bağlamış kimseler çok çabuk hizaya gelecektir. Selâmlar..

■ **Zeki Kaplan/MALATYA:** Bahsettiğiniz kitap bizde bulunmamaktadır. Piyasada bulabileceğinizi de pek tahmin etmiyoruz. Selâmlar...

■ **Necdet Aksoy/KARAMAN:** Eksik sayılarınız gönderildi ve abone aksaklıkları giderildi. Selâmlar.

■ **Mehmet Eren/KARAMAN:** Gazetenizin zaman zaman elinize ulaşmaması bizden doğan bir husus değil. Çünkü, altı aydan bu tarafa abonelerimizin gazetelerini otomatik makinelerle gönderiyoruz ki, hata ihtimali ortadan kalkmış bulunuyor. Lütfen postacınıza ısrarla sorunuz. Selâmlar...

■ **AKINCILAR DERNEĞİ/KARAMAN** Alâkanıza teşekkür ederiz. Çalışmalarınızda başarılar.. Selâmlar..

■ **Ahmed Şahiner/DOĞANHİSAR:** Mes'eleniz azap verici. Ancak size bu kadar tafsilât üzerinden bir yol göstermemiz mümkün olamaz. Bir avukat kardeşimizin dosyaya bakması icabetmektedir. Buradan ilân ediyoruz, Doğanhisar veya çevresinde bulunan İslâmcı avukat kardeşlerimiz himmet edip davanızla alâkadar olmalıdırlar. Aboneniz devam edecektir, merak etmeyiniz.

■ **İSLÂMCI AVUKATLARA:** Doğanhisar'da İmam-Hatib talebesi olan iki gencimiz, bir iftira üzerine tevkif olunmuşlardır. Halen Doğanhisar hapisanesinde bulunmaktadırlar ve kendileriyle alâkadar olunması icabetmektedir. Gencimizin adresi şöyledir: Ahmed Şahiner, Şıh Mahallesi, Doğanhisar. Ola ki, bu ilânımız üzre bir dava arkadaşımız külfetine katlanır ve bu gençlerimizin mes'elesine el uzatır. Selâmlar...

■ **Hüseyin Yorulmaz/K. MARAŞ:** Biliyorsunuz, gazetemizde şiire pek yer veremiyoruz. Halbuki arzumuz, edebî sahada güzel numuneleri de okuyucularımıza intikal ettirmek istikametinde. Fakat, imkânlar mahdud, sayfa adedimiz işte meydanda.. Onun için şiirinize yer veremediysek, bizi mazur göreceğinizi ümid ediyor, selâmlarımızı gönderiyoruz.

Nitekim böyle, bedahet halinde en derin hakikate çıkan bazı köylü tipleri de vardır. Bir zamanlar, belki anlayacaksınız, bir mühim kişi «*elektrik nedir?*» diye sormuş, masasındakilere, masasındaki dalkavuk tasdikçilere... Herbiri anlatmaya kalkmış.. Aldıkları cevab değil, değil, değil!... Orda bir nefer duruyormuş... «*Gel buraya!*» demişler. Gelmiş... «*Elektrik nedir?*» demiş... Nefer, hemen şu cevabı vermiş:

«*Nidüğü belli değil, nittüğünden bellidir!*»

Değme aydın bu noktaya gelemez. Hakikaten odur elektrik... Nidüğü belli olmayıp nittüğünden belli olan...

Şimdi en nâzik bahse geldik: Bu dünya karşısında Türkiye...

EBRU
GÖMLEKLERİ
TEL:22 83 11 İST.

Eğirdir
Örme
Sanayii
Anadolu Pasajı Nu: 13
Mahmutpaşa İST.
Merkez: 28 54 86

Millî Gençlik
FİKİR SANAT AKSİYON
Aylık dergi

• GÖZ OLDUR Kİ HAKKI GÖRE

Selâhaddin EŞ

«İngiliz Oyunu» hangisi?

İngiltere geçen bir kaç asrın hemen tamamında ve bu asrın ilk yarı yüzyılında dünyada müstemlekeciliğin, emperyalizmin timsali idi. Bilhassa Osmanlı devletimizin yıkılış asırlarında en umulmadık yerlerde karşımıza bu emperyalist ülke çıktığı için, halk lisanında bile her hangi bir dalavere «**ingiliz kalleşliği ve oyunu**» olarak tavsif olunmuştur.

Bugün, dünkü o **Büyük Britanya** ülkesi, dünkü o **United Kingdom** (Birleşik Krallık)'ın yerinde çelimsiz, güçsüz, küçücük ingiilz adalarına sıkışıp kalmış, bir **İnunidet Kingdom** (dağınık krallık) hüküm sürmekte, tarihin sedmelerine çaresizlikle karşı koymaya çalışmakta.. Sanki, tarihteki günahlarının kefaretini ödüyorcasına.. Öyle ki, dün insan yerine koymadığı Afrika'nın siyah insanları şimdi kendisiyle alay etmekte, Uganda'nın Iydi Emin'i «**sizi kurtarmaya gelebilirim, yiyecek gönderebilirim**» diyerek, siyah insanların tarihten tevarüs ettikleri hınçlarını tatmin etmektedir.

Bizi bu yazımızda İngiltere üzerinde durmaya sevkeden husus, muhakkak ki İngilizlerin bugünkü halleri değil.. 1976 yılının son aylarında İngiltere, üzerinden 40 yıl geçmiş gizli arşivlerini açıklayıverince; ingilizlerden, bugün musab oldukları felâketin dünkü günahlarının kefareti olduğunu düşünebilecek kaç soylu kafa çıkmıştır bilmeyiz ama, ortaya serilen belgelerden bilhassa Orta-Doğu İslâm dünyası üzerinde oynanan oyunlar en ibretli sahneler halinde gözlerimizin önüne geliverdi. Ancak, bu belgeleri tek taraflı olarak değerlendirip, hadiselerin mahiyetini anlamakta tek ölçü kabul etmek eğilimi Türkiye'de ağır basıyor olsa gerek ki, bu belgeleri delil gösterip, Türkiye'de **Batı'nın ve onun özü olan İngilizlerin dalavereleriyle meydana getirilmiş hallere karşı ortaya çıkan bazı kıyâm hareketlerini dahi «ingiliz oyunu»** gibi göstermeye çalışanlar türedi, yeniden... Bu kıyâm hareketlerinden birisi de **Şeyh Said isyanıdır.**

Türkiye matbuatında son aylarda işbu ingiliz belgelerine dayanılarak yapılan yorumlarda ikide-bir tekrarlanan, Şeyh Said'in arkasında ingilizlerin olduğu iddiasıdır.

Bizim Şeyh Said'i müdafaa etmemize veya Şeyh Said'in bizim müdafaamıza ihtiyacı yok elbette.. Ancak, genç nesillerin dikkatlerini yanlış bilgiler üzerinde toplamaya çalışanlara karşı bize düşen bazı vazifeler vardır ki, bunların başında da mahiyeti ve hedefi saptırılan tarihî hadiseleri doğru yorumlayabilmektir. Çünkü, biz her ne kadar tarihe taassubla bağlı değilsek de, tarihi herhangi bir tenkide tâbi tutmaksızın körü-körüne bağlılık göstermenin milletlerin hayatı için istikbalde de tarihteki aynı hatalara düşülmesinin mukadder olacağı ihtimaliyle, tarihi bir tecrübeler hazinesi olarak değerlendirmek isteriz.

Bu açıdan baktığımızda, adına cumhuriyet denilen ve fakat milletin iradesinden ziyade, bazı kişilerinin şahsî iradelerinin millete emr-i vakîlerle empoze ettirildiği Osmanlı sonrası dönemde Türkiye'nin büyük bir oyunla karşılaştığını her akl-ı selim sahibi kimse kabul eder. Çünkü, milletimiz «**Ya istiklal! Ya ölüm!**» diyerek, inancının kendine çizdiği hayat yolu uğrunda insanca yaşayıp ölmek için istiklâl mücadelesine atılırken, milletimizin uğrunda ölmeyi şeref saydığı temel değerlerimizi içten hançerliyecek plânlar yapılmaktaydı; hattâ, istiklâl mücadelesinin henüz başlangıcında.. Milletimiz, istiklâl mücadelesini kazandığı zaman, dıştaki düşmanın kendisine çizdiği hayat düzeninin bu sefer de içteki gizli düşman tarafından çizilmiş olduğunu, ve bunun sıcağı sıcağına tatbik mevkiine konulmaya başlandığını görünce elbette ki hayal kırıklığına uğrayacaktı. Elbette ki, böyle bir huzursuzluğun bulunduğu yerde emperyalist güçler boş durmayacaktı. Bu bakımdan, ingiliz gizli belgeleri ve bu belgelerdeki Güney Doğu Anadolu'nun etnik yapısından bazı ayrılık mücadelelerini körükleme imkânının doğduğu iddialarına bakıp da, meseleyi İngiliz oyunlarına hamletmek budalalıktır. Çünkü, aslında Şeyh Said isyanıyla veya Terakkiperver Fırkasının etrafında kümelenen hareketlerle verilmek istenen bir mücadele vardı: **Avrupalıların istediği şekilde bir hayat düzeni kurmak isteyen yerli frenklere karşı direnmek, müslümanca yaşıyabilmek müeadelesi!..**

Ve, bir huzursuzluğun bulunduğu her yerde dünya siyâsetine hâkim olmak için oynayan super güçler boş durmayacaklar, her halükârda kârlı ve hiç değilse zararsız çıkabilmek için muhtelif kombinezonlar tertib edeceklerdi. Bu açıdan bakıldığında o zamanlar dünyanın en güçlü devletlerinden sayılan İngiltere'nin **Şeyh Said'**in arkasında bulunduğunu iddia edebilirken; Ankara'nın da yanında bulunduğunu görmezlikten gelemeyiz! Nitekim, 30 Ekim 1925 tarihli gizli belgede Taymıs kıyılarına Ankara'dan şu işaret veriliyordu: (Ankara sefiri Lindsay'dan Hariciye Vekili Chamberlain'e) «**... bugünkü laik hükûmet ile Doğu Anadolu arasında uzlaşmaz bir düşmanlıktan başka bir şey olamaz. Eğer, her şeyi değiştirecek bir hâdise çıkmaz ve cumhuriyet rejimi devam ederse, hükûmet (....) bir dizi ayaklanma ile karşı karşıya kalacaktır.!**»

İngiliz sefiri, bir bakıma, **isyanın mantığını ve muharrik unsurlarını** dile getiriyordu, **bu mesajıyla..** Çünkü, bir yerde durup dururken isyan olmaz. İsyan belki her zaman haklı bir sebebe dayanmıyabilir ama, mutlaka bir haksızlığa karşı filizlenir. Böyle durumlarda ise, isyancılarla da, isyanın muhatabı olanlarla da, super güçler temas kurmakta mânidirler. Çünkü her iki taraf da böyle anlarda kendilerine uzanan eli reddederek vardıkları mücadelenin yeni buudlara ulaşmasını istemezler. Böylece de, aynı **sefirin** 16 Ekim 1925'te Londra'ya gönderdiği mesajda da görüleceği üzere «**majestelerinin** (ingiliz kralının) **hükûmeti bütün kozları ele geçirmiş ve istediği kartı oynayacak duruma gelmiş**» olabilir.

Laik rejimin karşısında İslâmî bir hareketin oluşmasından endişe eden «**majestelerinin hükûmeti, Güney Kürdistan'da kavmiyetçiliği geliştirme yolunda geri dönülmez bir biçimde bağlar da kurmuş**» olabilir. Çünkü, İslâm dünyası parçalanıp, her parça birbirine karşı amansız bir düşmanlığa giriftâr kılınmalı ve super güçler de **sûret-i haktan** görünüp, kendi çıkardıkları yangını söndürmek gayreti içinde bu parçaları kendilerine şükran borcu içinde bırakmalılar idi!

Elbette ki, kurdun kuzuyu yemesi için plânlar, hesaplar yapmasına şaşılamaz ama, asıl şaşılacak olan olan kuzunun kurda gönül vermesidir. Biz şimdi İslâm dünyasında **frenk âlemi için bir sıçrama tahtası** elde etmek yolunda, tâ Tanzimat'tan bu yana verilen mücadelelerden sonra İngiltere'nin Ankara Maslahatgüzârı Edmons'un İngiltere'ye şifreyle geçtiği Güneydoğu Anadolu intibalarını da okuyalım da **İngilizler kimlerin ardında, kimler niçin isyan etmiş, kuzu kurda nasıl gönül vermiş, dininin haysiyet ve şeref anlayışını pâyimâl ettirmemek için istiklâl mücadelesi veren bir millet sonra nasıl bir pusuya ve hayrete düşürülmüş,** görelim:

21.5.1930, Maslahatgüzâr Edmons'tan Hariciye Vekili Henderson'a: «**... Medeniyet, Doğu'da hem yerli halk, hem de subay ve memurlar için aynı mânayı ifade ediyor. Bu kelime** (medeniyet) **her iki grup için de** ŞAPKA, İÇKİ, DANS, KRAVAT, YÜKSEK TOPUK, ZENGİNLER İÇİN GECE ELBİSESİ, AZ NAMAZ, AZ ORUÇ, HAVA KURUMU'na ÜYELİK, FUTBOL, YENİ HARFLER!.. Yâni, ESKİDEN GÂVURLUK DİYE AŞAĞILANAN ŞEYLER!.. **Bu yorumlanış biçimiyle, Türkiye'de medeniyetin ilerleyememiş olmasından çok, bu kadar ilerleyebilmiş olmasına şaşmak gerek!.. (...) Maraşta... Vali, Türkocağı'nda dans partileri veriyor ama, Maraş henüz bu çeşit eğlencelere hazır değil..** BİR ÖĞRETMEN MECBUR TUTULDUĞU HALDE, KARISINI DANS PARTİSİNE GÖTÜRMEK YERİNE İSTİFAYI TERCİH ETMİŞ!.. **Fazla üzerine gelindiğinde** MARAŞ'ın TEK BİR ADAM GİBİ AYAKLANACAĞI **söyleniyor ama, şehirde bulunan** GARNİZON'un **böyle bir şeye imkân vermiyeceği... (...) Mahallî** alevîlerin **yeni rejimden bilhassa memnun görünmeleri oldukça dikkat çekici!..**»

Bütün bunlardan sonra, «**efendim, Şeyh Said'i ingilizler oynattı.**» denilebilirse, bunu söyleyebilenler Şeyh Said'i ve bütün milleti bu kıyâmın eşiğine sürükleyenlerin kimlerin uşağı olduklarını da namusluca cevaplamaları gerekir.

Türkiye İŞ Bankası

(Baştarafı 16. Sayfamızda)

kahramanlardan Refet Paşa, bu paralarla İş Bankası münasebetini bir vesile ile Üstâd Necip Fazıl Kısakürek'e şöyle anlatıyordu:

Necip Fazıl - Paşam, Hindistan müslümanları tarafından gönderilen şu meşhur lâne ne oldu?

Refet Paşa - İş Bankası o parayla kuruldu.

Necip Fazıl - İane devlete intikal etmiş ve Banka devlet hesabına kurulmuş olarak mı?

Refet Paşa - Ne münasebet!

Necip Fazıl - Biraz izahat lûtfeder misiniz?

● *BANKA RESMİ HİMAYE İLE MİLYONLARI KAZANMIŞ!*

Refet Paşa - Teklif ilk defa bana vaki oldu; ve bu hususta alelusul birtakım büyük kelimeler sarfedildi: «Bu kadar şehidimiz, ve onların kimsesiz ve sahabetsiz şu kadar öksüzü var... Bir banka kurup kendilerine yardım edelim» denildi. Bana, böyle bir bankanın plân ve esasını kurmak teklif olundu. Böyle bir işe tavassut edemeyeceğimi, Hint Müslümanları tarafından gelen bu paranın doğrudan doğruya hazineye intikal etmesi icap ettiğini, böyle tertiplere aklım ermediğini ve ermeyeceğini bildirdim. Sonra bankanın kim tarafından ve nasıl kurulduğunu biliyorsunuz. İşte, zaferden sonra «Sine-i Millet'te basit bir fert olarak» yaşayacağını söyleyen zatın ilk servet çekirdeği bu yüzbin İngiliz lirasıdır; ve onunla da, kendi hesabına, bilâhere resmi himayeyle milyonlar kazanan ve hissedarlarına muazzam paylar ödeyen Banka kurulmuştur! (Büyük Doğu s. 40. 22 Aralık 1950)

● *KANUN TEKLİFİ İLE 1 MİLYON İHDA EDİLMİŞ*

İşte mahiyeti bu olan «*para*» İş Bankası'na sermaye yapılmıştı. Sadece İş Bankasına sermaye yapıldığı söylenemezdi. Çünkü, Aynı M. Kemal Paşa'nın, yâni Falih Rıfkı'nın tabiriyle «*aylığı masrafına yetmeyen*» M. Kemal Paşa'nın o sıralarda Zonguldak Kömür Madenleri'nin en büyük kısmına ait hisse senetlerini satın aldığı biliniyordu ki, bunun da bahsi geçen para ile alındığı ihtimali vardı.

Burada küçük bir tereddüt geçirilebilir ve Paşa'nın belki bir başka parası olduğu söylenebilirdi. Gerçi Falih Rıfkı yine Çankaya'sında şöyle bir mevzudan bahsediyordu:

«*Milletvekilliğimin ilk yılında, bir öğle üstü, Yakup Kadri ile beraber Meclise gelmiştik. Dış bahçe kapısı ile iç kapı merdiveni arasında birkaç milletvekili bize bir kanun teklifi imzalatmak istediler. Okuduk. Teklif aşağı yukarı şu idi: 'Hidemat-ı vataniyesine mükâfaten Gazi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine 1 milyon lira ihda edilmiştir.'*

İmzalayanlardan bazıları belki de pek iyi niyetliydiler. Muzaffer komutanlarını para ile mükâfatlandırmak İngilizlerin de âdeti değil miydi? Sonra Mustafa Kemal devrimler yaparak ve devrimler düzenini memleketde kökleştirmek ve korumak için büyük bir partiyi teşkilâtlandıracaktı. Bunun için para lâzımdı.»

(A.g.e. sh. 453)

● *BİR NEV'İ POLİTİKACILAR BANKASI*

Fakat, Falih Rıfkı bu teklifin kanunlaşıp, paranın Paşa'ya verildiğini yazmıyor. Aksine «yırttıklarını» söylüyor ve nihai akıbetini ifade etmiyordu.

Her neyse, şu vesikalar gösteriyordu ki, İş Bankası'nın sermayesi M. Kemal Paşa'nın «*şahsî parası*» ile temin edilmemişti. Sermaye bir tarafa, M. Kemal Paşa'nın bankadaki nakti ise o tarihdeki kıymeti itibariyle tam 1 milyon 519 bin 892 lira 1 10 liralık olmak üzere 62 bin kuruş idi. Hisse senetleri ise 900 adedi «*nama yazılı*», 56 bin 225 adedi de «*hamiline ait*», toplam 119 bin 125 adetti. Yâni o günkü para kıymeti 1 milyon 191 bin 250 lira idi.

Kocaömer, M. Kemal Paşa'nın Banka ile olan münasebetleri meyanında pek tabii bu kadar tafsilâta girmiyordu. Girmesine de zaten lüzûm yoktu çünkü, eğer fazla kurcalarsa Falih Rıfkı'nın şu hükmü ile karşılabilirdi:

«*İş Bankasının bir nevi politikacılar bankası olarak kurulmuş olması, Cumhuriyet tarihi için pek acıklı bir aferizm salgınının başlangıcı olmuştur.*» (A.g.e. sh. 455)

İş Bankası Umum Müdürü Cahid Kocaömer'in ilâncılarının gazete ve televizyonlarda «*BOŞUNA DEĞİL...*» diye reklâmını yaptıkları bankanın bu hakikater bilinmedikçe nasıl «*en önde, en güçlü, en büyük*» olduğu anlaşılamazdı.

Gerçekleri öğrenmek, hakikaten «*BOŞUNA DEĞİL...*» di!

Hattâ, İş Bankası'nın CHP tarafından alınmadığı iddia olunan «*kârlarının*» da ne olduğunu öğrenmek boşuna olmayacaktı.

GELECEK YAZI: MİRAS MAHKEMELİK OLDU!..

سبيل
الكل في سبيل الحق
Sebil
herşey hak için

Haftalık, tarafsız, siyâsî, edebî tarihî gazete ● Yıl: 2, sayı: 61 fiyatı 5 lira (yurtdışı bir misli)

Başyazarı ve Mes'ul Müdürü
Kadir MISIROĞLU

Umumî Neşriyat Müdürü:
Yılmaz YALÇINER

İdarehâne adresi: Vilâyet Han Kat: 3, No: 204 — İstanbul
Telefon: 26 38 96

Posta Çeki nu: 97 446
Dizgi: Sebil Matbaası,
Baskı: Fazilet Matbaası

Sebil

Everything
Devoted to the Truth (HAQQ)
An independent Muslim,
Historical, Political and Literary
Weekly.
P.O. BOX: 808
Istanbul — TURKEY
Representative of
Germany A. Rüştü BANAZ —
Hasan DAMAR 33 Braunschweig
Ekbert Str. 24 ● Postscheckkonto
nr. 37938-300 Hannover
Telefon: 0531-85033

● ABONE:
Yıllık abone bedeli 200 lira, altı aylık 100 liradır. Yurt dışı abone bedeli bir misli alınır. Yurt dışından (Avrupa'dan) abone olmak isteyenler, yukarıdaki adresleri kaydedilen Almanya temsilcilerimize müracaat ederler. Yurt içinden abone olacaklar abone bedelini Posta Çeki nu: 97 446'ya havale ile vaziyeti idarehanemize bildirirler.

● İLÂN:
Neşriyatımıza aykırı görülen ilânlar alınmaz. İlânların siyah - beyaz sütûn santimi 50 liradır. Kitap ilânlarında tenzilât yapılır. Arka kapak için dört renk ilân tam sayfa (üç sütûn) 5.000 lira.

● DAĞITIM:
Ukaz Dağıtım Şirketi tarafından yapılmaktadır. Aboneler dışında toplu olarak gazete isteyenler doğrudan doğruya UKAZ, Vilâyet Han Kat 2 Cağaloğlu — Istanbul adresine müracaat etmelidirler. Toplu isteklerde gazetemiz 4 liradan gönderilir.

Ak Yıldız
MENSUCAT
KİLİM ve BATTANİYELERİ
AHMET AKYILDIZ
MAĞAZA: Çakmakçılar, Tarakçılar Cad.
Büyük Ticaret Han No. 7 İSTANBUL
☎: 26 85 35

OKUYUCU İLE HASBİHAL

(Baştarafı 2. Sayfamızda)

pan ellerin vasileri olmaya lâyık bir estetiğe kavuşmamız hasret kaldığımız bir emel...

SEBİL bunu gerçekleştirmek gayretini, şevk ve azmini kat'iyen elden bırakmayacaktır. Meselâ şimdiki baskı tekniğinin daha mükemmelleri ile bir Sebil'in başında susuzluğumuzu gidermek arzumuzdur. Daha mükemmel bir tekniğin sağlayacağı imkânlarla daha güzel bir takdim... Sebil'in şu esnada -refiklerine kıyasla- imrenilen muhtevasını, daha cazip bir şekilde takdim...

Arkadaşlarımızın bugünlerde heyecanla çalıştıkları husus bu.. İnşallah bu da olacak... Ne güzel sözdür, «Sabırla koruk helva olur...» *demişler. Sabırla müslümanlar küfür âleminin üstesinden geleceklerdir. Nerede kaldı, Sebil'i tertemiz pırıl pırıl teknik imkânlara kavuşmuş görmek...*

Hürmetlerimizle...

Sebil

Kuva-yı Milliyenin
Kadın Kahramanları
YAZAN: Aynur Mısıroğlu
Sebil'den isteyiniz

Umum Müdür Kocaömer bankasını bizden öğrensin

Sermaye M. Kemal'in değildir

Gazetelere verdiği ilânlarda «*mevduatta 45 milyarı aşmakla*» övünen, «*Bizi yakın ilgiyle sonsuz yücelten sayın halkımıza candan teşekkürler*» diyen İş Bankası'nın bugünkü Umum Müdürü Cahid Kocaömer'in geçen sayımızda yer alan açıklamalarındaki görüşleri arasında şu iddialar vardı:

● İş Bankası M. Kemal Paşa'nın şahsî 250 bin lirası ile kurulmuştur.

● Bankadaki CHP hissesinden bu parti kâr almamaktadır. Kâr Dil Kurumu ile Tarih Kurumu tarafından paylaşılmaktadır.

Bu iki iddianın yanı sıra Kocaömer, bugün gazetelere verdikleri ilânları âdeta tekzip edercesine şunları da söylüyordu: «*1 milyon lira sermayenin 750 bin liralık bölümü yurdun çeşitli bölgelerinde halka satışa sunuluyor. Hattâ rivayet ediliyor ki, biraz zorlama ile satılıyor*».

Kocaömer böylece ilâncılarının «*halka teşekkür*» lerinin ne kadar doğru olduğunu, bu bankayı gerçekten halkın mı, yoksa başkalarının mı «*yüceltti*ğ*i*» ni ifşâ ediyordu. Hisseleri halka zorla dağıtılan İş Bankasını bu millet nasıl yüceltmiş olabilirdi? O millet ki, yine Kocaömer'in ifade ettiği gibi kendilerine zorla satılan hisseleri yırtıp atmıştı. Pekiy öyleyse bu İş Bankası'nı «*gökdelenleştirenler*» kimlerdi?..

● *AYLIĞI MASRAFINA YETMEZKEN.*

Bu sualin cevabı içinde Kocaömer'in ilk iddiasının yanlış adamlarından Falih Rıfkı bile bu suale «*hayır*» diye cevap veriyordu.

«*İş Bankası'nın ilk sermayesi de Hindistan'dan Mustafa Kemal'e gönderilen paranın geri kalanı idi... Bu para, millete ve devlete gönderilmişti. Mustafa Kemal el sürmemeli idi...*»

(F. Rıfkı Atay, Çankaya adlı eseri, sh. 457)

Nasıl Mustafa Kemal'in şahsî parası olabilirdi ki?.. Çünkü, M. Kemal Paşa'nın «*Aylığı hiçbir zaman masrafına yetmezdi..*» (A.g.e. 454)

Demek ki, İş Bankası'nın sermayesi Kocaömer'in iddia ettiği gibi M. Kemal Paşa'nın değildi. «*Hindistan'dan gönderilen paranın bir bölümüydü.*» Bu para Hindistan'dan niçin gönderilmişti?..

Bu sualin cevabını da şöyle hülâsa etmek mümkündü:

● *MÜSLÜMANLAR AÇ KALMA PAHASINA YARDIM ETTİ*

Hint Müslümanları Türk - Yunan harbi başlarken, İngiliz esareti altındaydı. Hindistan'da İngilizlere karşı direniş başlamıştı. Bu esnada Karaçi'de (Pakistan) 8 - 10 Temmuz 1920'de «Bütün Hindistan Hilâfet Konferansı» toplanmıştı. Bu konferansta batı emperyalizmi tarafından işgâl edilen Anadolu müslümanlarına «yardım» kararı alınmıştı. Son yıllarda neşredilen bir esere göre (Sinha, R.K. Mustafa Kemal ve Mahatma Gandi, s. 118 - 123) «Yoksullar bile Türkiye'nin kurtuluşu için Hilâfet fonuna bağışta bulunmak amacıyla birkaç gün aç kalmayı göze aldılar. Toplanan yardım zaman zaman İstanbul'a Mustafa Kemal'in temsilcisine teslim edilmek üzere gönderildi.»

Bir kısmının, harpde kullanıldığı belirtilen bu para daha sonra Bakanlar Kurulu kararı ile M. Kemal'e veriliyordu.

İstanbul'a ilk ayak basan

(Devamı 15. Sayfamızda)

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet
Kalemi Mahsus
Müdürlüğü
Adet
820

KARARNAME

Bir milyon sermaye ile banka muamelâtiyle iştigal etmek üzere TÜRKİYE İŞ BANKASI namı tahtında Gaziantep Mebusu Kılıç Ali, İzmir Mebusu Mahmut Celâl Bey ve rüfekası tarafından teşkiline teşebbüs edilen şirkete ait nizamnamei dahilî layihalarının, bittetkik muvafık bulunmuş olduğundan ve sermayesinin % 10 unun İtibarı Milli Bankasına yatırıldığına dair hesabı cari cüzdanı görülmüş idüğünden, tasdiki Ticaret Vekâleti celîlesinin 20 Ağustos 1340 tarihli ve 4029 numaralı tezkeresiyle vaki teklifi üzerine Heyeti Vekilenin 20 Ağustos 1340 tarihli içtimaında kabul edilmiştir.

20.8.1340 (1924)

TÜRKİYE
REİSİCUMHURU
Gazi Mustafa Kemal

Başvekil ve Hariciye Vekili İsmet
Millî Müdafaa Vekili Kâzım
Adliye Vekili Mustafa Necati
Maliye Vekâleti Vekili Hasan Hüsnü
Dahiliye Vekâleti Vekili Doktor Refik
Ticaret Vekili Hasan Hüsnü
Ziraat Vekili Zekâi
Nafıa Vekili Süleyman Sırrı
Maarif Vekili Vasıf
Mübadele, İmar ve İskân Vekili Refet
Sıhhiye ve Muavenet-i İçtimaiye Vekili Doktor Refik

● *İşte ünlü İş Bankası'nın kuruluşuna dair «kararname». Bankanın kuruluşunda bir devrin «politikacılarının» yer almasını Falih Rıfkı bile tenkid ediyor. (Sebil, arşiv)*